

Biuletyn Informacyjny

ISSN 1899-5608
nr 1 (83) marzec 2025

Najwyższa w Polsce konstrukcja drogowa

Po co nam samorząd?

Kącik brydżowy

Podkarpacka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa
ul. Krakowska 289, 35-213 Rzeszów

Sekretariat, przewodniczący
tel. 17 777 64 61
sekretariat@inzynier.rzeszow.pl
dyrektor@inzynier.rzeszow.pl

Portal internetowy
portal@inzynier.rzeszow.pl, www.inzynier.rzeszow.pl
www.facebook.com/PodkarpackaOIBB
tel. 17 777 64 53

Biurowo czynne
od poniedziałku do piątku w godz. 7:30-14:30

Konto Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa:
Santander Bank Polska S.A.
61 1500 1100 1211 0005 2361 0000

Dyżury Członków Prezydium Okręgowej Rady PDK OIBB:
Grzegorz Dubik - przewodniczący Okręgowej Rady
Wacław Kamiński - zastępca przewodniczącego
Anna Malinowska - zastępca przewodniczącego
Jarosław Suchora - zastępca przewodniczącego
Liliana Serafin - sekretarz Okręgowej Rady PDK OIBB
Iwona Warzybok - skarbnik PDK OIBB

Spotkania z członkami prezydium Okręgowej Rady PDK OIBB
w poniedziałki, po wcześniejszym uzgodnieniu
telefonicznie z sekretariatem.

Ustalone dni i godziny udzielania informacji i wyjaśnień członkom
Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa:
Przewodniczący Okręgowej Komisji Rewizyjnej
Dariusz Nowakowski - środy od godz. 12.00 do 14.00
Przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej
Zbigniew Plewako - czwartki od godz. 8.00 do 10.00
Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
Jerzy Madera - środy od godz. 12.00 do 14.00
Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej
Elżbieta Kosior - czwartki od godz. 11.00 do 13.00

Radca Prawny - Kancelaria Prawnicza
Artur Kosturek i Wspólnicy - spółka komandytowa
35-051 Rzeszów, ul. Podpromie 8A
Telefon: (+48) 515-171-105, 515-171-106
biuro@kosturek.pl

Wyżej wymienione osoby są dostępne w podanych terminach
po wcześniejszym umówieniu.

Biuletyn Informacyjny

REDAKCJA:

Liliana Serafin - redaktor naczelna
Sylwia Lutak, Zdzisław Pisarek - członkowie
Ewelina Łosiewicz - redaktor z ramienia biura Izby PDK OIBB
Stale współpracujący PZITB, PZITS, SEP, SITK, ZMRP
biuletyn@inzynier.rzeszow.pl
tel. 17 777 64 54

Redakcja zastrzega sobie prawo ingerowania w nadesłane teksty.
Materiałów niezamówionych nie zwracam.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Zdjęcie na okładce: PKL Solina - dolna stacja kolei linowej Plasza,
fot. Adam Brzoza

Nakład: 1000 egz.

Skład, opracowanie graficzne i druk:

Drukarnia Triada
ul. Kolejowa 15, 36-040 Boguchwała
tel. 604 469 611, 880 709 702 www.drukarnia-triada.pl

SPIS TREŚCI

Z ŻYCIA IZBY

- Po co nam samorząd zawodowy? 6
- Odnaka honorowa - ZA ZASŁUGI DLA BUDOWNICTWA 9

- Kreator Budownictwa roku 2024 9
- Pomoc dla powodziarzy 10
- Inżynier w Przedszkolu 10

- Uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych 11
- Konferencja „Roboty na wysokim poziomie - bezpieczeństwo pracy w budownictwie” 12

- Gala Finałowa Konkursu Budowa Roku Podkarpacia 2023 13

- Spotkania Integracyjne w powiatach 15
- Wycieczka do Maroka 16

NA BUDOWIE

- Najwyższa w Polsce konstrukcja drogowa 18
- Strop nad przestrzenią wentylowaną 20

KĄCIK PORAD

- Wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i formaty dokumentów 23
- Praca w ekstremalnych warunkach atmosferycznych 25

SKŁAD ORGANÓW STATUTOWYCH, KOMISJI I ZESPOŁÓW KADENCJI 2022-2026

- Delegaci Okręgowego Zjazdu PDK OIBB
- Delegaci Krajowego Zjazdu PIIB
- Okręgowa Rada PDK OIBB
- Okręgowa Komisja Rewizyjna
- Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna
- Okręgowy Sąd Dyscyplinarny
- Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej
- Zespół Samopomocy Koleżeńskiej
- Komisja Doskonalenia Zawodowego

- Zespół ds. Zamówień
- Kapituła Odznaczeń Honorowych
- Zespół Prawno - Regulaminowy
- Zespół ds. Cyfryzacji i SEOD
- Zespół ds. Praktyk
- Kapituła Konkursowa
- Zespół ds. Promocji i Integracji
- Zespół ds. Utrzymania i Eksploatacji Budynku
- Zespół ds. Portalu Internetowego
- Zespół Redakcji Biuletynu Informacyjnego
- Komisja Wnioskowa

- Długoterminowe planowanie 25
- Kącik brydżowy 27

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

- Moje miasto Krosno 28

Z ŻYCIA WYŻSZYCH UCZELNI TECHNICZNYCH PODKARPACIA

- Nowoczesne laboratoria
inżynierskie 33

GALERIA INTEGRACYJNA

- Międzypokoleniowa Akademia
Muzyczna w Rzeszowie 35

- Wystawa Malarstwa
Sylwestra Stabryły 37

WSPÓŁPRACA ZE STOWARZYSZENIAMI

SEP

- 39 Konkurs na najlepszą pracę
dyplomową 40
- Jubileuszowy 60-ty Bal
Elektryka 42

Szanowni Państwo

Z nadejściem wiosny otwieramy kolejny rozdział zarówno w sezonie budowlanym, jak i w życiu naszego samorządu. Rozpoczyna się nowa sesja egzaminacyjna, pojawiają się kolejne propozycje szkoleń i wycieczek, a narciarze pakują sprzęt, by zakończyć sezon na stokach Włoch. Tymczasem w Izbie trwają intensywne przygotowania do nadchodzącego Okręgowego Zjazdu.

Od nowego roku wzrosły składki członkowskie, co spotkało się z pewnymi głosami niezadowolenia wśród inżynierów. W efekcie znów wybrzmiało pytanie: „Po co nam samorząd?”. Dla tych, którzy wciąż mają wątpliwości co do jego roli i znaczenia, polecam lekturę artykułu „Po co nam samorząd zawodowy”. Mam nadzieję, że opracowanie to rozwieje wszelkie niejasności i ukaże pełnię wartości, jakie niesie przynależność do naszego samorządu zawodowego.

W minionym czasie mieliśmy przyjemność uczestniczyć w wyjątkowym wydarzeniu – Gali Finałowej Konkursu Budowa Roku Podkarpacia 2023, która odbyła się w auli Politechniki Rzeszowskiej. Była to znakomita okazja do uhonorowania najlepszych projektantów, kierowników budów i inspektorów. W relacji z tej uroczystości znajdziecie Państwo szczegółowe informacje o laureatach i obiektach wyróżnionych w tej edycji konkursu.

Kontynuujemy również cykl artykułów autorstwa Przemysława Deryło. Tym razem zapraszamy do zapoznania się z tematem stropów nad przestrzenią wentylowaną oraz styropianowych paneli Rectosten – lektura ta bez wątpienia dostarczy inspiracji i cennych informacji.

Kol. Michał Stanoch natomiast przedstawia fascynującą relację z budowy najwyższej w Polsce konstrukcji drogowej, powstającej na realizowanym obecnie odcinku drogi ekspresowej S19 Babica–Jawornik. To przedsięwzięcie inżynierskie z pewnością zainteresuje nie tylko specjalistów z branży drogownictwa.

Równocześnie Komisja Doskonalenia Zawodowego przygotowała dla Państwa propozycję tegorocznych wycieczek. Zanim jednak rozpoczną się nowe podróże, zapraszam na chwilę wspomnień z ubiegłorocznej wycieczki naszych inżynierów do Maroka, opisaną barwnie przez kol. kol. Annę i Roberta Smaroniów.

Nieustannie rozwijamy naszą stałą rubrykę „Kącik Porad”, która oprócz tematów technicznych i szkoleń miękkich wzbogaciła się o nową sekcję – „Kącik Brydżowy” autorstwa kol. Jerzego Madery.

Kol. Anna Dąbrowska-Laskoś swoim artykułem „Moje miasto Krosno” rozpoczyna opowieść o historii ziemi krośnieńskiej i jej zabytkach architektonicznych tej wyjątkowej części naszego regionu.

Zachęcam do przeczytania całego Biuletynu – mam nadzieję, że każdy znajdzie coś interesującego dla siebie. Zapraszam również do regularnego odwiedzania naszego Portalu PDK OIIB oraz profilu na Facebooku, gdzie na bieżąco publikujemy najnowsze informacje dotyczące działalności naszego samorządu.

Liliana Serafin
Liliana Serafin
redaktor naczelna

Koleżanki i koledzy

Początek roku to czas postanowień i nowych wyzwań stawianych przed naszym samorządem.

Liczymy na zmiany na poziomie administracji rządowej w kwestii legislacji i cyfryzacji w zakresie zagadnień związanych z budownictwem.

W ramach postępującej cyfryzacji w harmonogramie szkoleń na 2025 r. przewidziano szkolenia w zakresie przeglądów kominiarskich (CEEB), przeglądów obiektów (cKOB) oraz dziennika elektronicznego (EDB). Zachęcam do korzystania z naszego Portalu, gdzie znajdziecie materiały szkoleniowe, a także z aplikacji pod nazwą PIIB dostępnej na smartfony. Aplikacja oferuje szeroki wachlarz funkcji: możliwość pobierania zaświadczeń, dostęp do czasopism branżowych, możliwość zapisów na szkolenia, bazę Polskich Norm, serwis prawny oraz podgląd salda składek i wygodne płatności PAYU.

Przypominamy o możliwości skorzystania z dodatkowych benefitów, czyli z kart MultiSport i FitSport oraz Medicover i Luxmed dostępnych zarówno na Portalu naszej Izby, jak i przez Portal krajowy PIIB.

Od wiosny planowane są spotkania integracyjne, w powiatach, na które serdecznie zapraszamy.

Podkarpacka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa wspiera wszelkie inicjatywy sportowe. Warto wspomnieć o naszych reprezentantach w biegach, którzy z sukcesami promują Izbowe barwy podczas zawodów, stając na najwyższym podium. Po zimowej przerwie w rywalizacji do aktywności powrócą cykliści, którzy wezmą udział w nadchodzących zawodach, takich jak MTB Lubenia.

Poza tym przeprowadzone zostaną eliminacje do ogólnopolskich zawodów strzeleckich oraz żeglarskich, z których wyłonimy drużynę reprezentującą PDK OIIB podczas międzyizbowych zawodów. W szerokim wachlarzu propozycji sportowych mamy też coś dla miłośników nordic walking. Jak co roku skompletujemy drużyny pływacką oraz brydżową, które zawsze godnie nas reprezentują i przywożą liczne puchary i dyplomy. Nie sposób nie wspomnieć o naszym największym, corocznym wydarzeniu sportowym, jakim są Otwarte Mistrzostwa w Marszu na Orientację w Muczmem, które zrzeszają blisko 500 zawodników. Już dziś zarezerwujcie w kalendarzu datę 23 sierpnia 2025 r.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych uprawianiem wspólnego hobby. Możliwości lokalowe Izby pozwolą na spotkania takich grup zainteresowań, potrzeba jedynie osób, które z zaangażowaniem oraz zapasem wolnego czasu zechcą poprowadzić takie grupy. Polecam tegoroczne odsłony wernisaży, w roku bieżącym będziemy gościć w naszej Galerii Integracyjnej artystów zarówno z Polski, jak i z zagranicy. Do końca marca można podziwiać w siedzibie Izby wystawę Sylwestra Stabryły „Istota ludzka”. Wszystkich miłośników piwa oraz kolekcjonerów związanych z nim akcesoriów po raz kolejny zachęcamy do wzięcia udziału w Międzynarodowej Giełdzie Birofilów, która odbędzie się pod koniec marca.

Wszystkie aktualne informacje regularnie zamieszczamy na stronie internetowej i na naszym profilu na Facebooku. Zachęcamy do systematycznego odwiedzania naszych mediów.

Jesienią serdecznie zapraszam na coroczny Bal Budowlanych, który jest ważnym elementem integracji środowiska budowlanego w naszym regionie.

Przed nami również inne istotne wydarzenia. Z uwagi na zakończenie obecnej kadencji, jesienią rozpoczną się powiatowe wybory delegatów na Okręgowe Zjazdy PDK OIIB na lata 2026-2030.

Zachęcamy do dzielenia się nowymi pomysłami oraz do aktywnego zaangażowania w działalność naszego samorządu. Śmiało zgłaszajcie swoje potrzeby i problemy – dołożymy wszelkich starań, aby sprostać Waszym oczekiwaniom. Życzę czytelnikom pomyślnego i pełnego sukcesów Roku 2025!

Grzegorz Dubik
przewodniczący Okręgowej Rady PDK OIIB

*W Dniu Kobiet pragnę przekazać najserdeczniejsze życzenia.
Niech każdy nowy dzień obfituje w szczęście, zdrowie
i spełnienie. Życzę Wam siły, aby stawiać czoła
wszelkim wyzwaniom, oraz delikatności,
by nie zapomnieć o pięknie drobnych chwil.
Niech Wasza droga życiowa będzie przysypana
sukcesami i małymi radościami, które sprawiają,
że życie jest naprawdę wyjątkowe.*

*W imieniu męskiej części Okręgowej Rady PDK OIIB
przewodniczący Okręgowej Rady PDK OIIB
Grzegorz Dubik*

LISTOPAD

- **08.11.2024 r.** odbyło się spotkanie informacyjno-integracyjne czynnych członków PDK OIIB powiatu łańcuckiego.
- **14.11.2024 r.** w Pałacyku Otrębusy k. Warszawy odbyła się XIV Gala Kreator Budownictwa Roku 2024. Tytuł Kreator Budownictwa Roku 2024 otrzymał m.in. członek OR PDK OIIB, przewodniczący Zespołu ds. Cyfryzacji i SEOD PDK OIIB Piotr Chmura. Więcej wewnątrz numeru i na stronie www.inzynier.rzeszow.pl
- **15-17.11.2024 r.** odbyło się wyjazdowe spotkanie integracyjno-szkoleniowe organów statutowych PDK OIIB oraz komisji i zespołów powołanych przez OR PDK OIIB.
- **22.11.2024 r.** odbył się egzamin testowy na uprawnienia budowlane w sesji jesiennej. Więcej wewnątrz numeru i na stronie www.inzynier.rzeszow.pl
- **22.11.2024 r.** odbyło się spotkanie informacyjno-integracyjne czynnych członków PDK OIIB powiatu dębickiego
- **22.11.2024 r.** odbyło się spotkanie informacyjno-integracyjne czynnych członków PDK OIIB powiatu krośnieńskiego
- **23.11.2024 r.** odbyło się spotkanie informacyjno-integracyjne czynnych członków PDK OIIB powiatu rzeszowskiego
- **23.11.2024 r.** w Galerii Integracyjnej PDK OIIB odbył się kolejny koncert Międzypokoleniowej Akademii Muzycznej w Rzeszowie „Piosenki retro akustycznie”. Koncert połączony był z warsztatami teatralnymi.
- **29.11.2024 r.** w auli Politechniki Rzeszowskiej odbyła się uroczystość wręczenia nagród laureatom konkursu BUDOWA ROKU PODKARPACIA 2023. Więcej wewnątrz numeru i na stronie www.inzynier.rzeszow.pl

GRUDZIEŃ

- **11.12.2024 r.** mieliśmy przyjemność gościć młodzież z Zespołu Szkół Zawodowych im. Króla Jana III Sobieskiego w Przeworsku. Więcej na stronie www.inzynier.rzeszow.pl
- **11.12.2024 r.** w ramach akcji „Inżynier w Przedszkolu” odwiedziliśmy Przedszkole nr 13 im. Jana Pawła II w Tarnobrzegu. Więcej wewnątrz numeru i na stronie www.inzynier.rzeszow.pl
- **12.12.2024 r.** w ramach spotkań z młodzieżą przewodniczący OR PDK OIIB Grzegorz Dubik spotkał się w siedzibie PDK OIIB ze studentkami koła naukowego Politechniki Rzeszowskiej ZARYS.
- **14.12.2024 r.** w Galerii Integracyjnej PDK OIIB otwarcie I wystawy fotograficznej PDK OIIB. Przedstawione prace to zdjęcia nagrodzone w konkursie fotograficznym „Budownictwo wokół nas” organizowanym od 2008 r.
- **14.12.2024 r.** w Galerii Integracyjnej PDK OIIB odbył się kolejny koncert Międzypokoleniowej Akademii Muzycznej w Rzeszowie. Było to specjalne wydarzenie: koncert świąteczny na finał połączony z warsztatami plastycznymi dla dzieci. Więcej wewnątrz numeru i na stronie www.inzynier.rzeszow.pl
- **14.12.2024 r.** nasza reprezentacja siatkarska brała udział

KALENDARZ WYDARZEŃ

listopad-grudzień
2024 r. –
styczeń 2025 r.

w IV. Turniej Piłki Siatkowej „Natchnieni Bieszczadem i Politechniką Rzeszowską” o Puchar Rektora Uczelni.

- **16.12.2024 r.** przewodniczący OR PDK OIIB Grzegorz Dubik spotkał się ze studentami II stopnia energetyki Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury Politechniki Rzeszowskiej.
- **16.12.2024 r.** odbyło się „święteczne” posiedzenie OR PDK OIIB. W posiedzeniu uczestniczył przewodniczący OKR PDK OIIB Dariusz Nowakowski oraz przewodniczący OSD PDK OIIB Jerzy Madera. Na posiedzenie przybyli również sportowcy, którzy w bieżącym roku reprezentowali naszą Izbę na zawodach organizowanych przez inne izby okręgowe, laureaci konkursu fotograficznego „Budownictwo wokół nas” oraz członkowie naszej Izby, którzy uczestniczyli w akcji „pomoc dla powodzian”. Więcej na stronie www.inzynier.rzeszow.pl

STYCZEŃ

- **09.01.2025 r.** uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych – sesja 2/2024. Więcej wewnątrz numeru i na stronie www.inzynier.rzeszow.pl
- **20.01.2025 r.** odbyło się pierwsze w tym roku posiedzenie prezydium OR PDK OIIB.
- **20.01.2025 r.** odbyło się pierwsze w tym roku posiedzenie OR PDK OIIB. W posiedzeniu uczestniczył przewodniczący OKR PDK OIIB Dariusz Nowakowski oraz przewodniczący OSD PDK OIIB Jerzy Madera. Podjęte na posiedzeniu uchwały dostępne na stronie www.inzynier.rzeszow.pl
- **22.01.2025 r.** w Galerii Integracyjnej PDK OIIB odbył się wernisaż malarstwa Sylwestra Stabryły zatytułowanej Istota Ludzka. Więcej wewnątrz numeru i na stronie www.inzynier.rzeszow.pl
- **23.01.2025 r.** G. Dubik przewodniczący OR PDK OIIB, J. Suchora zastępca przewodniczącego OR PDK OIIB, Z. Plewako przewodniczący OKK PDK OIIB, H. Kalisz zastępca przewodniczącego OKK PDK OIIB, J. Madera przewodniczący OSD PDK OIIB oraz E. Kosior rzecznik koordynator OROZ PDK OIIB spotkali się z M. Wójcikiem – Podkarpackim Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego. Celem spotkania było omówienie dalszej współpracy.
- **26.01.2025 r.** w Istebnej odbyły się XVI Zawody Narciarskie Slalom Gigant i Snowboard organizowane przez ŚOIIB. Podkarpacką OIIB reprezentował kol. Jerzy Madera.

Po co nam samorząd zawodowy?

Podnieśli składki! Dlaczego? Co oni robią z naszymi pieniędzmi? Po co nam w ogóle ten cały samorząd? No po co? – czas podsumować.

Na początek trochę historii.

Już w XII wieku w miastach całej Europy nie można było wykonywać większości zawodów nie będąc członkiem cechu (gildii). Cechy rzemieślnicze miały charakter organizacji zawodowych o charakterze przymusowym, rodzaj karteli regulujących wszystkie sprawy związane z wykonywaniem zawodu i jednocześnie eliminujących konkurencję. Organizowały także wzajemną pomoc, życie towarzyskie i religijne, stanowiły jednostki samoobrony odbywające ćwiczenia w czasie pokoju i broniące miasta w czasie wojny. Każdy cech miał swojego świętego patrona. Cech cieśli i murarzy za patrona miał św. Józefa.

W okresie międzywojennym przygotowywano projekt ustawy o izbie budowlanej, która miała zrzeszać „osoby posiadające w myśl istniejącego Prawa budowlanego uprawnienia do sporządzania projektów i kierowania robotami budowlanymi i z uprawnień tych korzystające”. Wybuch II wojny światowej spowodował, że Sejm II Rzeczypospolitej nie zdążył przyjąć tej ustawy. Musiało minąć ponad sześćdziesiąt lat, żeby Sejm RP w dniu 15 grudnia 2000 r. uchwalił „Ustawę o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów”. Ustawa ukazała się w Dz.U. nr 5 poz. 42 z 2001 r. i do chwili obecnej była wielokrotnie zmieniana.

Powstanie samorządu zawodowego umożliwiło przejęcie od państwa części zadań dotyczących przede wszystkim przyznawania uprawnień budowlanych, przyznawania tytułu rzeczoznawcy budowlanego, kontroli jakości wykonywania zawodu poprzez prowadzenie procedur w zakresie odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej oraz organizowanie doskonalenia zawodowego dla członków naszego samorządu.

Inżynier budownictwa – zawód zaufania publicznego.

Zawód inżyniera budownictwa jest zawodem zaufania publicznego i dlatego spoczywa na nas odpowiedzialność

nie tylko przed sobą, ale i przed całym społeczeństwem. Wymaga się od nas odpowiednich kwalifikacji, umiejętności, a także przestrzegania zasad uczciwości zawodowej i osobistej.

Co nam daje przynależność do samorządu zawodowego?

1. Szeroki zakres oferty ubezpieczeniowej, w tym suma gwarancyjna na ubezpieczenia OC obowiązkowego (100 000 euro) w cenie 96 zł/rok. Pełna oferta ubezpieczeniowa zamieszczona jest na stronie www.piib.org.pl.
2. Szeroki wachlarz możliwości doskonalenia zawodowego poprzez:
 - Uczestnictwo w bezpłatnych szkoleniach stacjonarnych i on-line organizowanych przez PDK OIIB jak i inne izby okręgowe,
 - Uzyskanie dofinansowania do szkoleń zawodowych i konferencji organizowanych przez podmioty trzecie na zasadach określonych w „Regulaminie wspierania doskonalenia zawodowego czynnych członków PDK OIIB” dostępnym na stronie www.inzynier.rzeszow.pl.
3. Pomoc finansową dla członków Izby w przypadku wystąpienia „zdarzenia losowego” takiego jak: śmierć, inwalidztwo trwałe lub czasowe, wypadek komunikacyjny, utrata pracy, klęski żywiołowe, choroba i inne. Przysługuje bezzwrotna zapomoga do wys. 3500 zł (stan prawny 30.12.2024 r.), na warunkach określonych w „Regulaminie przyznawania bezzwrotnej zapomogi członkom PDK OIIB kadencja 2022-2026”. Regulamin dostępny na stronie www.inzynier.rzeszow.pl.
4. Pomoc prawną dla członków Izby. Członek Podkarpackiej OIIB ma prawo do jednej bezpłatnej porady prawnej dotyczącej spraw zawodowych, udzielanej przez Kancelarię Prawniczą obsługującą Izbę.
5. Pomoc w pracy inżyniera budownictwa:
 - na stronie portalu PDK OIIB www.inzynier.rzeszow.pl członkowie po zalogowaniu mają zapewniony bezpłatny dostęp do produktów: Polskie Norm i Eurokody, firmy Wolters Kluwer: serwis prawny LEX Budownictwo i baza do kosztorysowania e-bistyp, dostępu do bazy cenowej Sekocenbud z 10% rabatem, baza rysunków CAD

Strefa zamknięta

login:

hasło:

akceptuję regulamin

[Pomoc](#) [Zaloguj](#)

Polski Komitet Normalizacyjny

 Polskie Normy Budowlane

- O normach
- Prenumerata norm

Wolters Kluwer SA

 budownictwo

- Bistyp
- Problem z zalogowaniem?
- Instrukcja eBistyp
- Instrukcja do importu baz cenowych

ARCHISPACE

 Rysunki CAD

e-SEKOCENBUD

Normy SEP

 Normy SEP

Instytut Techniki Budowlanej

- Aprobaty i Rekomendacje Techniczne

Budownictwo wielkopłytowe

- Diagnostyka uszkodzeń

Izba Projektowania Budowlanego

- Wyceny Prac Projektowych

Jak korzystać z Środowiskowych Zasad Wycen Prac Projektowych

Baza realizacji członkostwa w PDK OIIB

- **SPRAWDŹ** swoją aktywność

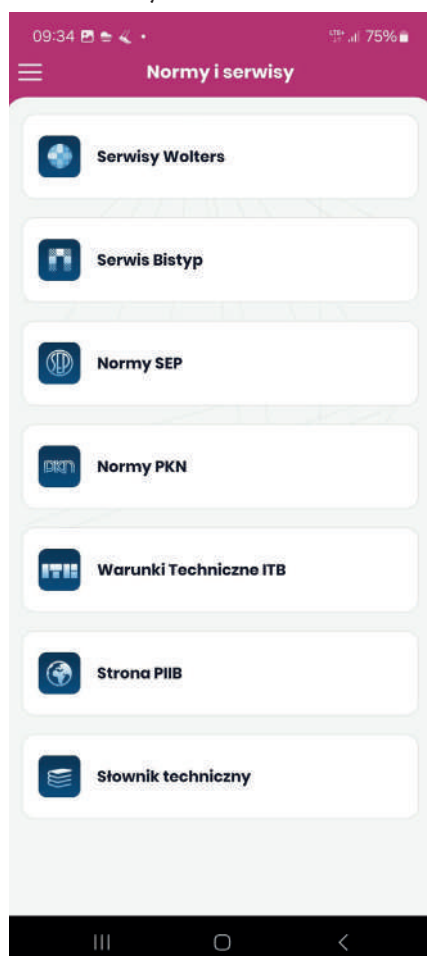
» **Materiały ze szkoleń**

» **Czytelnia**

» **Zjazdy PDK OIIB**

» **Budżety PDK OIIB**

Archispace do pobrania, Środowisko we Zasady Wycen Prac Projektowych, na stronie portalu PIIB www.piib.org.pl zapewniony jest dostęp do Kalkulatora Kosztów projektowania i nadzoru, Katalogu Nakładu Pracy Kierownika Budowy, Serwisu Intercenbud. Dostępne są: Warunki Techniczne ITB, Biblioteka norm, Serwis Wolters, Serwis Bistyp, Normy SEP. Baza Czasopism: Inżynier Budownictwa, wszystkie wydania Biuletynów wydawanych przez Okręgowe OIIB, Przewodnik Projektanta, Poradniki, Kreator Budownictwa Roku, Budownictwo. Trendy i Biznes, Inżynier rozmawia po angielsku. Uruchomiona jest aplikacja PIIB oraz wygodne dokonywanie płatności za pomocą elektronicznych wpłat PayU. Możliwość zakupu po preferencyjnych cenach podpisu kwalifikowanego w jednostkach certyfikujących, który umożliwia zawieranie umów na odległość. Legitymacja inżyniera budownictwa w aplikacji mObywatel. W przygotowaniu są obecnie wzory protokołów przeglądów obiektów budowlanych.

- członkowie PDK OIIB bezpłatnie otrzymują elektroniczne wydania miesięcznika PIIB „Inżynier budownictwa” oraz kwartalnik Biuletyn Informacyjny PDK OIIB,
 - członkowi PDK OIIB przysługuje dofinansowanie do prenumeraty czasopism technicznych, programów komputerowych, skryptów i podręczników oraz do kursów języków obcych na zasadach określonych w „Regulaminie wspierania doskonalenia zawodowego czynnych członków PDK OIIB”. Regulamin dostępny na stronie www.inzynier.rzeszow.pl.
6. Pomoc psychologiczna dla członków PDK OIIB – w obliczu rosnących wyzwań związanych ze zdrowiem psychicznym w naszym społeczeństwie, OR PDK OIIB postanowiła od nowego roku uruchomić dodatkową pomoc dla członków PDK OIIB będących w stanie kryzysu psychicznego. W chwili obecnej prowadzone są rozmowy dotyczące wyboru najlepszej poradni zdrowia psychicznego. Więcej informacji wkrótce na stronie www.inzynier.rzeszow.pl.
 7. Karnety sportowe. Nasi członkowie mają możliwość na preferencyjnych warunkach dołączyć do

Podsumujmy:

Składka roczna na ubezpieczenie to 96 zł /rok – takiej kwoty indywidualnie nie można negocjować. Członek PDK OIIB ma też możliwość po atrakcyjnej cenie wykupienie ubezpieczenia dodatkowego.

Składka roczna na PIIB wynosi 156 zł - za co PIIB oferuje wymienione produkty i organizuje wydarzenia, o których można dowiedzieć się z Inżyniera Budownictwa, ze strony www.piib.org.pl oraz fanpage'u.

Składka roczna na PDK OIIB wynosi 660 zł/rok - za co PDK OIIB oferuje w/w produkty oraz organizuje liczne wydarzenia w tym wymienione powyżej, o których informujemy Państwa w naszym kwartalniku, na bieżąco na Portalu, fanpage'u i Instagramie. Łączna indywidualna kwota dofinansowania przysługująca każdemu członkowi PDK OIIB na podstawie „Regulaminu wspierania doskonalenia zawodowego czynnych członków PDK OIIB” to 1050 zł, do tego przysługuje kwota na spotkania integracyjne 200 zł/osobę oraz dofinansowanie do udziału w konferencjach, gdzie kwota zależy od ilości zgłoszeń.

W końcu roku pojawiły się liczne nowości w zakresie oferty ubezpieczeń obowiązkowych i dobrowolnych w nowym programie ubezpieczeniowym Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group dla członków PIIB, w tym szerszy zakres oraz wyższa suma gwarancyjna ubezpieczenia OC obowiązkowego (100 000 euro) w niezmiennym cenie (96 zł za rok ochrony).

Oprac. Zespół PDK OIIB

programów sportowych MultiSport i FitSport, korzystając równocześnie z oferty PIIB - Benefity dla Inżyniera: Karta sportowa i Karta medyczna.

8. Integracja środowiska – to ważny aspekt funkcjonowania samorządu zawodowego. Spotkania umożliwiają nawiązanie kontaktów z innymi inżynierami oraz miło spędzić czas. Podkarpacka OIIB ma szeroką ofertę takich spotkań:
 - Spotkania integracyjne w powiatach (bezpłatne),
 - Wycieczki i wyjazdy sanatoryjne – dofinansowanie na zasadach określonych w „Regulaminie wspierania doskonalenia zawodowego czynnych członków PDK OIIB”. Regulamin dostępny na stronie www.inzynier.rzeszow.pl,
 - Bal z okazji Dnia Budowlanych (dofinansowanie),
 - Ostatki Inżynierskie,
 - Wernisaże, koncerty, pokazy filmów dokumentalnych – w ramach działającej w PDK OIIB Galerii Integracyjnej, której mecenasem jest firma TEXOM.
 - W ramach integracji środowiska nasza Izba organizuje konkursy:
 - dla członków Izby konkurs fotograficzny (nagrody finansowe),
 - dla dzieci i wnucząt członków Izby konkursy rysunkowe (wszystkie dzieci dostają atrakcyjne nagrody),
- oraz zawody sportowe PDK OIIB:
- Otwarte mistrzostwa PDK OIIB w Marszu na Orientację w Muczmem,
 - Regaty żeglarskie PDK OIIB na Jeziorze Tarnobrzeskim,

- Mistrzostwa Inżynierów Budownictwa PDK OIIB 3.Czudec Cross Run.,
 - Otwarte Mistrzostwa Inżynierów Budownictwa w Biegach Terenowych,
 - Otwarte Mistrzostwa Inżynierów Budownictwa w Kolarstwie Górskim.
 - Eliminacje strzeleckie do Mistrzostw Polski Inżynierów Budownictwa w strzelectwie sportowym.
 - Nasi członkowie biorą czynny udział w zawodach organizowanych przez inne okręgowe izby oraz podmioty zewnętrzne: w zawodach pływackich, nordic walking, strzelectwie, turnieju badmintonu, regatach żeglarskich, brydżu sportowym, turnieju piłki siatkowej i bieganiu.
9. Dbanie o przyszłe kadry inżynierskie i propagowanie zawodu inżyniera budownictwa:
 - Spotkania w przedszkolach w ramach akcji „Inżynier w przedszkolu”,
 - Spotkania z uczniami szkół podstawowych i średnich,
 - Współorganizacja olimpiad przedmiotowych i konkursów dla uczniów szkół średnich: „Wiedzy i umiejętności budowlanych”, „Euroelektra”, „Poznaj Prawo Budowlane”, „Najlepsza praca własna uczniów szkół ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych”,
 - Współorganizacja konkursów prac dyplomowych dla studentów Wydziału Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury oraz Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Rzeszowskiej.

COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP

Derdykowane ubezpieczenia dla członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa

Home

OC architekta lub inżyniera budownictwa oraz OC SCHE

Szczegóły

OC firmy jednoosobowa działalność gospodarcza

Szczegóły

Gwarancje kontraktowe

Szczegóły

Ubezpieczenia medyczne

Szczegóły

Ubezpieczenia NNW

Szczegóły

Ubezpieczenia na życie

Szczegóły

Ubezpieczenia komunikacyjne

Szczegóły

Dom i mieszkanie

Szczegóły

Odnaka honorowa - ZA ZASŁUGI DLA BUDOWNICTWA dla przewodniczącego OR PDK OIIB Grzegorza Dubika

Podczas Centralnych obchodów Dnia Budowlanych, które odbyły się 21 listopada 2024 r. w siedzibie Krajowej Rady Spółdzielczej w Warszawie, przewodniczący OR PDK OIIB Grzegorz Dubik otrzymał honorową odznakę „ZA ZASŁUGI DLA BUDOWNICTWA” przyznaną przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Odznaka stanowi wyjątkowe uznanie dla jego pracy zawodowej oraz zaangażowania na rzecz naszej społeczności.

Wyróżnienie jest dowodem na to, że praca zawodowa inżyniera budownictwa i społeczna na rzecz naszego samorządu zostały zauważone i docenione na najwyższym szczeblu. Gratulujemy nagrodzonemu odznaczenia -to inspirujący przykład dla nas wszystkich.

Oprac., fot. Zespół PDK OIIB,
Fot. Facebook PIIB

Kreator Budownictwa roku 2024

14 listopada 2024 r. w Pałacyku Otrębusy k. Warszawy odbyła się Gala Kreator Budownictwa Roku 2024, której organizatorem jest Wydawnictwo Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Prestżowym tytułem Kreator Budownictwa Roku honorowane są osoby oraz firmy, które swoją działalnością kształtują rynek budowlany, wprowadzają nowe technologie i innowacyjne rozwiązania, a także dbają o jakość oferowanych produktów i usług. Od trzech lat w tym projekcie wyróżniane są produkty i inwestycje budowlane, a w tym roku nowością jest kategoria Inżynier budownictwa.

W 14 edycji projektu Kreator Budownictwa Roku wyróżnionych zostało 52 laureatów. W kategorii Inżynier Budownictwa uhonorowany został członek Okręgowej Rady Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Piotr Chmura.

Oprac. Zespół PDK OIIB
Fot. Marek Jaśkiewicz, Agencja Poziom

Aneta Grinberg-Iwańska prezes zarządu, Wydawnictwo PIIB Sp. z o.o., Piotr Chmura - członek Rady OR PDK OIIB, przewodniczący Zespołu ds. Cyfryzacji i SEOD, Mariusz Dobrzeński – prezes Krajowej Rady PIIB

Pomoc dla powodzian

W wrześniu tereny województw: śląskiego, opolskiego, dolnośląskiego i lubuskiego zostały zniszczone przez powódź. Około 60 tys. osób zostało poszkodowanych. Już w pierwszych dniach tych dramatycznych wydarzeń PIIB wyraziła gotowość naszego samorządu do wsparcia działań pomocowych skierowanych do poszkodowanych przez powódź. Do członków izby został wystosowany apel informujący o akcji pomocowej. W akcji wzięło udział łącznie 811 członków PIIB, z czego 566 inżynierów z terenów objętych powodzią. Wśród 245 członków z pozostałych 12 okręgowych izb 28 inżynierów to członkowie Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Byli to: Tomasz Juda, Lidia Buda-Ożóg, Grzegorz Ożóg, Robert Rak, Ryszard Siuzdak, Piotr Franus, Aneta Franus, Jan Lis, Michał

Felenczak oraz Paweł Kowalewski.

W podziękowaniu za wykonaną społecznie pracę i zaangażowanie uczestnicy akcji „pomoc dla powodzian” otrzymali

dyplomy, okolicznościowe medale oraz drobne upominki.

*Oprac. Zespół PDK OIIB,
fot. Archiwum PDK OIIB*

Inżynier w Przedszkolu z wizytą w Przedszkolu nr 13 im. Jana Pawła II w Tarnobrzegu

Anna Malinowska

W ramach akcji „Inżynier w Przedszkolu”, zorganizowanej przez Podkarpacką Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa, dnia 11 grudnia 2024 r. w Przedszkolu nr 13 im. Jana Pawła II w Tarnobrzegu z grupą przedszkolną 5-lat-

ków „Motylków” oraz 6-latków „Biedronek” spotkała się z-ca przewodniczącego Okręgowej Rady PDK OIIB Anna Malinowska oraz Waldemar Polek - Prezes Tarnobrzeskich Wodociągów Sp. z o.o.

Przedszkolaki wraz z dyrektorką Karoliną Bzorek i swoimi Wychowawczyniami serdecznie nas przywitały. Motylki i Biedronek wykazały wyjątkową umiejętność aktywnego słuchania, co było widoczne podczas oglądania przygotowanej specjalnie dla dzieci prezentacji multimedialnej, która w skrócie przybliżyła pracę inżyniera budownictwa.

W trakcie spotkania padło wiele ciekawych i zaskakujących pytań a dzieci mogły się dowiedzieć jak ogromnie ważna jest praca inżynierów budownictwa w codziennym życiu.

Po obejrzeniu prezentacji wszystkim dzieciom zostały rozdane kamizelki z odblaskami, które będą służyły przedszkolakom podczas spacerów, starszacom wręczono kolorowanki oraz klocki.

Dzieci z zaangażowaniem budowały wieże z klocków, łączyły rurki kanalizacyjne i wodociągowe, ćwicząc jednocześnie umiejętność współpracy, cechy tak bardzo ważnej podczas realizacji każdej prawdziwej budowy.

Dzieci przymierzały także kask, w którym mogli poczuć się jak prawdziwi inżynierowie. Mamy nadzieję, że nasza wizyta wzbudziła wśród przedszkolaków jeszcze większe zainteresowanie otaczającym ich światem.

Serdecznie dziękujemy Dyrekcji Przedszkola za możliwość spotkania z dziećmi oraz za przepyszne świąteczne pierniczki.

Fot. Uczestnicy

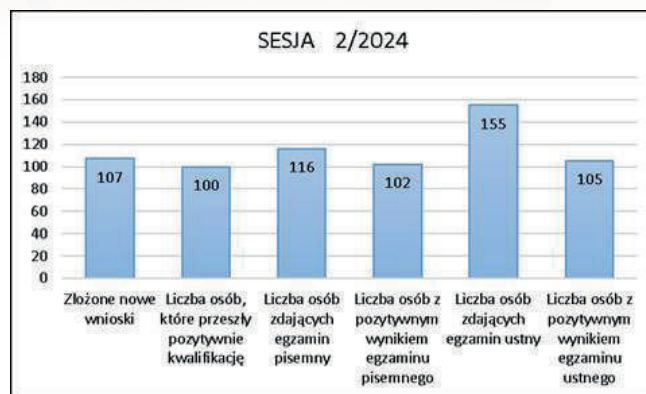
Uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych

W dniu 9 stycznia 2025 r. w siedzibie Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa odbyło się uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych osobom, które pomyślnie zakończyły jesienną sesję egzaminacyjną.

Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów zawodowych.

W wydarzeniu wzięli udział: przewodniczący OR PDK OIIB Grzegorz Dubik, przewodniczący OKK PDK OIIB Zbigniew Plewako oraz członkowie OKK PDK OIIB : Bożena Babiarz, Andrzej Tarczyński, Grzegorz Ożóg, Henryk Kalisz, Marek Garduła.

Oprac. Zespół PDK OIIB, fot. Archiwum PDK OIIB

Konferencja „Roboty na wysokim poziomie - bezpieczeństwo pracy w budownictwie”

Iwona Warzybok

Przewodniczący OR PDK OIIB Grzegorz Dubik oraz skarbnik PDK OIIB Iwona Warzybok wzięli w dniu 04 października 2024 r. udział w konferencji organizowanej przez Państwową Inspekcję Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Rzeszowie oraz Podkarpacką Okręgową Izbą Inżynierów Budownictwa pn. „Roboty na wysokim poziomie - bezpieczeństwo pracy w budownictwie”. To pierwsza tego typu inicjatywa ale i zapowiedź dalszej współpracy, bo edukowanie inżynierów budownictwa w zakresie wiedzy o bezpieczeństwie procesu budowlanego jest naszym wspólnym celem.

Pan Karol Kucaj p.o. Okręgowy Inspektor Pracy, otwierając konferencję, podkreślił, że branża budowlana jest branżą o szczególnych warunkach, związaną z szeregiem zagrożeń. Działania kontrolne i prewencyjne, skierowane do przedstawicieli sektora budowlanego, to część szerszej strategii działań Państwowej Inspekcji Pracy, wpisującej się w kampanię „Budowa. Stop wypadkom”.

Przewodniczący Okręgowej Rady Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa Grzegorz Dubik zaznaczył zasadność organizowania szkoleń, które mają przypominać o bezpieczeństwie na budowie. Skarbnik PDK OIIB Iwona Warzybok wygłosiła wykład pt. „Samodzielna funkcja techniczna w budownictwie a odpowiedzialność za bezpieczeństwo”.

Podczas spotkania pan Marek Golański starszy inspektor pracy-specjalista w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Rzeszowie omówił aspekty związane z wypadkami przy pracy na budowach wskazując na ich przyczyny, a także zapoznał uczestników konferencji ze statystyką wypadkową w budownictwie. Z danych Państwowej Inspekcji Pracy wynika, że do najpoważniejszych wypadków w tej branży w województwie podkarpackim

dochodzi podczas prac na wysokości, w tym z zastosowaniem rusztowań, podczas prowadzenia robót ziemnych, eksploatacji maszyn, sprzętu budowlanego i urządzeń elektroenergetycznych oraz przy wykonywaniu prac transportowych. Przyczynami wypadków są m.in. niewłaściwe rozwiązania techniczne, a zwłaszcza brak urządzeń zabezpieczających, brak lub niestosowanie przez pracowników środków ochrony indywidualnej, a także brak właściwego nadzoru.

Inspektor z Urzędu Dozoru Technicznego pan Marcin Rogusz przedstawił wymagania bezpieczeństwa podczas eksploatacji urządzeń transportu bliskiego na budowie.

W ostatnim bloku tematycznym, przedstawiciel Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie pan Andrzej Golański, przedstawił cele programowe Porozumienia, związane z eliminowaniem zagrożeń wypadkowych na budowach realizowanych przez sygnatariuszy

porozumienia oraz przedstawił szereg dobrych praktyk w zakresie organizacji robót budowlanych.

Podczas konferencji odbyła się także prezentacja zastosowań środków ochrony indywidualnej zabezpieczających przed upadkiem z wysokości oraz pokaz sprzętu zmechanizowanego przeznaczonego do wykonywania prac na wysokości.

Konferencja w siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Rzeszowie zgromadziła pracodawców działających w branży budowlanej oraz osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie i sprawujące nadzór nad pracownikami zatrudnionymi przy wykonywaniu robót budowlanych. Głównym celem konferencji było propagowanie wiedzy i zwiększenie świadomości w zakresie przestrzegania wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania prac budowlanych. W konferencji uczestniczyło ponad 60 osób.

Fot. Organizatorzy

Gala Finałowa Konkursu Budowa Roku Podkarpacia 2023

Liliana Serafin

Każda budowla to poezja przestrzeni, rzeźba światła, a fundamentem jest zawsze marzenie.

Renze Piano

W dniu 29 listopada 2024 r. o godz. 10.00 w auli Politechniki Rzeszowskiej odbyła się uroczystość wręczenia nagród laureatom konkursu BUDOWA ROKU PODKARPACIA 2023.

Konkurs był wynikiem aktywnej współpracy stowarzyszeń naukowo-technicznych: PZITB, PZITS, SEP, SITK, ZMRP oraz Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Galę swoją obecnością zaszczytili m.in.: Renata Knap - wiceprzewodnicząca Sejmiku Województwa Podkarpackiego, Jerzy Bednarz - wicestarosta Rzeszowski, Marek Wójcik - Podkarpacki WINB, Krystyna Janicka - PINB dla miasta Rzeszowa, Monika Barszcz-Chodkowska - dyrektor Wydziału Infrastruktury PUW w Rzeszowie, Piotr Koszelnik - rektor PRZ, Bartosz Miller - prorektor ds. Studenckich i Umiejętności Biznesu PRZ, Andrzej Sowa - kanclerz PRZ, Lech Lichołai - dziekan

Wydziału Inżynierii Środowiska i Architektury PRZ, Marzena Kłos - prodziekan ds. Kształcenia dla kierunków: Budownictwo, Architektura oraz Transport PRZ, Lucjan Ślęczka - kierownik Katedry Konstrukcji Budowlanych PRZ, Marek Ustrobiński - dyrektor Oddziału GDDiA w Rzeszowie, Łukasz Dziągwa - dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego w Rzeszowie, Krzysztof Siwy - przedstawiciel Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A., Janusz Dobrzański - prezes NOT w Rzeszowie, Jacek Paś - prezes Zarządu Głównego SITK, Andrzej Depa - wiceprzewodniczący Rady Podkarpackiej Okręgowej Izby Architektów RP. Polską Izbę Inżynierów Budownictwa reprezentował wiceprezes PIIB Filipa Pachla.

Patronaty honorowe nad Galą Finałową Konkursu objęli: marszałek Województwa Podkarpackiego - Władysław Ortyl, wojewoda Podkarpacki - Teresa Kubas-Hul, prezydent Miasta Rzeszowa - Konrad Fijołek, prezes NOT w Rzeszowie - Janusz Dobrzański, prezes KR PIIB - Mariusz Dobrzeński, rektor PRZ - Piotr Koszelnik

Patronaty medialne sprawowały: Telewizja Polska TVP3 Rzeszów, Gazeta Codzienna Nowiny, portal nowiny24.pl, Biznes i Styl, Poradnik Budowlany oraz Polskie Radio Rzeszów.

Wyróżnione obiekty budowlane, oddane do użytkowania w 2023 r., to efekt pracy

wielobranżowych zespołów projektowych i wykonawczych działających na Podkarpaciu. Komisje konkursowe składające się z przedstawicieli PDK OIIB i stowarzyszeń naukowo-technicznych, odrębne dla każdej branży budowlanej, dokonały wyboru najlepszych obiektów i uhonorowały je oraz ich projektantów i wykonawców.

Nagrodę I stopnia z diamentem oraz tytuł Budowa Roku Podkarpacia 2023 zdobył:

- ▶ w kategorii *obiekty przemysłowe* - Budynek administracyjno-biurowy z halą produkcyjno-magazynową w Mielcu ul. Wojska Polskiego

Nagrodę I stopnia oraz tytuł Budowa Roku Podkarpacia 2023 zdobyły:

- ▶ w kategorii - *obiekty mieszkalne* - nagrodzono dwa obiekty
 - Budynek mieszkalny wielorodzinny KAMIENICA PARK w Rzeszowie ul. Powstańców Śląskich
 - Budowa dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych z garażami podziemnymi i instalacjami wewnętrznymi oraz zagospodarowaniem terenu w Mielcu ul. Raclawicka
- ▶ w kategorii - *obiekty oświatowe* - Budynek szkoły mistrzostwa sportowego wraz z bursą dla uczniów w Rzeszowie ul. Wyspiańskiego.
- ▶ w kategorii - *obiekty przemysłowe* - Zaplecze techniczne podmiejskiej kolei aglomeracyjnej w Rzeszowie ul. Lan-giewiczza, Stacja Rzeszów Staroniwa.

- ▶ w kategorii – *obiekty spoza Podkarpacia realizowane przez firmy mające siedzibę na Podkarpaciu* - nagrodzono dwa obiekty
 - Termomodernizacja budynku Rektoratu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego przy ul. Żwirki i Wigury
 - Zwiększenie efektywności energetycznej budynku Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie ul. Roentgena
- ▶ w kategorii: *E4- instalacje elektryczne- Infrastruktura energetyczna w Rzeszowskim Centrum Komunikacyjnym.*
- ▶ w kategorii - *E1- linie i stacje elektroenergetyczne NN* - przekształcenie linii 750 kV na 400 kV wraz z budową mostu elektroenergetycznego między Polską a Ukrainą.
- ▶ w kategorii – *drogi miejskie* - Przebudowa drogi powiatowej nr 1604K (ul. Nawojowska) w km 0+000,00 – 3+255,47 w miejscowości Nowy Sącz, miasto Nowy Sącz.
- ▶ w kategorii – *drogi zamiejskie*- Budowa/przebudowa drogi wojewódzkiej nr 835 Lublin – Przeworsk – Grabownica Starzeńska na odcinku od DK 4 do miasta Kańczuga – etap I.
- ▶ w kategorii –*obiekty kolejowe* – most stalowy w km 243,845 linii kolejowej nr 91 Kraków Główny - Medyka
- ▶ w kategorii – *drogowe obiekty mostowe*- nagrodzono dwa obiekty
 - Budowa mostu na rzece San w m. Chałupki Dusowskie pomiędzy DP nr 1820R i 1818R
 - Przebudowa i rozbudowa mostu w ciągu drogi powiatowej nr 1941R Wojaszówka-Łączki Jagiellońskie wraz z przebudową drogi powiatowej
- ▶ w kategorii – *drogowe budowlę inżynierskie* – Zabezpieczenie osuwiska wraz z odbudową odcinka drogi powiatowej nr 1349R Brzeziny – Jaszczurowa- Stępina w m. Jaszczurowa w km 4+450-5+129
- ▶ w kategorii - *gospodarka wodno-ściekowa* – budowa bezodpływowego systemu tłoczenia ścieków komunalnych wraz z alternatywnym źródłem zasilania energetycznego gwarantującego bezpieczeństwo i niezawodność układu tłoczonego. W ramach zadania inwestycyjnego – przebudowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Boguchwała.
- ▶ w kategorii - *wysokosprawne źródła energii* - budowa źródła kogeneracyjnego w ciepłowni Łańcut sp. z o.o. Agregat kogeneracyjny – CG132B-12 w zabudowie kontenerowej, moc 0,8 MWe zasilany gazem ziemnym.

Nagrodę publiczności otrzymał - Budynek mieszkalny wielorodzinny KAMIE-NICA PARK w Rzeszowie ul. Powstańców Śląskich.

Najważniejszą nagrodą Gali Finałowej Konkursu Budowa Roku Podkarpacia 2023 jest nagroda Grand Prix. Jest ona przyznana przez Kapitułę Konkursową składającą się z przedstawicieli Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa oraz Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych inwestycji wybranej spośród wszystkich zgłoszonych do konkursu.

W tegorocznej edycji nagrodę GRAND PRIX oraz tytuł Budowa Roku Podkarpacia 2023 zdobył **most stalowy w km 243,845 linii kolejowej nr 91 Kraków Główny – Medyka**

Na temat tej inwestycji można przeczytać w Biuletynie Informacyjnym nr 2 /2023.

Podczas Gali Budowy Roku Podkarpacia 2023 zostały wręczone odznaki honorowe nadane przez Krajową Radę Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa dla inżynierów z regionu Podkarpacia.

Złotą odznaką honorową PIIB otrzymali: Zbigniew Chrobak, Piotr Kopczyk, Bolesław Pałac, Marek Radion, Zdzisław Sajak, Feliks Sopol, Bogdan Stec.

Srebrną odznaką honorową PIIB otrzymali: Krzysztof Detyna, Franciszek Furgała, Władysław Kopciuch, Stanisław Owczarek, Stanisław Strzępek, Artur Terter, Mariusz Wiatr.

Od lewej nagrodzeni złotą odznaką honorową PIIB oraz przewodniczący OR PDK OIIB Grzegorz Dubik, wiceprezes PIIB Filip Pachla, z-ca przewodniczącego OR PDK OIIB Wacław Kamiński

Serdecznie gratulujemy wszystkim laureatom konkursu Budowa Roku Podkarpacia 2023 i zapraszamy do udziału w kolejnej edycji konkursu.

Katalog okolicznościowy konkursu Budowa Roku Podkar-

pacia 2023 oraz galeria fotograficzna i relacja filmowa dostępne na stronie www.inzynier.rzeszow.pl.

Fot. Archiwum PDK OIIB

Spotkania Integracyjne w powiatach

Spotkania integracyjne w powiatach na stałe wpisały się w działalność Izby. W okresie od listopada do grudnia takie spotkania odbyły się w powiatach: łańcuckim, dębickim, krośnieńskim, rzeszowskim.

Podczas spotkań zaprezentowane są informacje ogólne dotyczące działania Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, miłym zwyczajem jest nagradzanie nestorów okolicznościowym medalem.

Uhonorowani zostali :

- ▶ **Powiat łańcucki :** Wiesław Czechowicz
- ▶ **Powiat dębicki:** Kazimierz Litwin, Ryszard Porzuczek
- ▶ **Powiat krośnieński:** Wiesław Buczek, Tadeusz Prejsnar, Stanisław Rachwał,
- ▶ **Powiat rzeszowski:** Władysław Błyskał, Janina Hajdaś, Henryk Hanus, Zdzisław Kiczek, Roman Kilian, Kazimierz Kłeczek, Władysław Kulasa, Jan Jański, Tadeusz Obara, Jerzy Pajura, Jerzy Przybyło, Tadeusz Rudolf, Alicja Róg, Andrzej Rygiel, Krystyna Szalwa, Elżbieta Samul, Leszek Siwy, Piotr Zwoliński

Oprac. Zespół PDK OIIB, fot. Archiwum PDK OIIB

Dębica, nagrodzeni seniorzy wraz z przedstawicielami Izby. Od lewej: Waclaw Kamiński zastępca przewodniczącego OR PDK OIIB, Anna Malinowska zastępca przewodniczącego OR PDK OIIB, Jarosław Śliwa członek OR PDK OIIB, Konrad Skrodzki członek Zespołu ds. Cyfryzacji i SEOD

Krosno, od lewej przewodniczący OR PDK OIIB Grzegorz Dubik, członek OR OIIB Anna Dąbrowska-Laskoś, zastępca przewodniczącego OKK PDK OIIB Henryk Kalisz

Łańcut, Waclaw Kamiński zastępca przewodniczącego OR PDK OIIB wita zgromadzonych członków powiatu dębickiego

Rzeszów, uczestnicy spotkania integracyjnego.

Anna i Robert Smaróń

Wycieczka do Maroka

Wycieczka do Maroka odbyła się w dniach od 7 do 17 października 2024 r. Naszą przygodę z Marokiem rozpoczęliśmy w Marrakeszu, skąd wyruszyliśmy na objazd tego urokliwego kraju trasą: Casablanca, Rabat, Meknes, Fez, Ar-raszidja, Erfoud, Tinerhir, Todra, Daades, Ouarzazate, Taroudant, Agadir, Essauira wracając znów do Marrakeszu na lot powrotny.

Maroko to afrykański kraj, który zachwyca pięknymi krajobrazami, egzotyczną kulturą i bogatą historią. W Casablance mogliśmy podziwiać m.in. przepiękny meczet Hassana II, który jest trzecim pod względem wielkości meczetem na świecie. W Rabacie zwiedzaliśmy m.in. z zewnątrz pałac królewski, położoną na wzgórzu twierdzę Qudaias Kazbach oraz mauzoleum Mohameda V. Spacerowaliśmy labiryntem wąskich i krętych uliczek Starego Fezu, w których łatwo się zagubić. Przejżdżaliśmy trasą widokową przez przełomy rzeki

Ziz. Nocując w Erfoud na południu Maroka mieliśmy okazję podziwiać piękny zachód słońca na Saharze. Zwiedzaliśmy też słynną kaszbe Ait Benhadou (ufortyfikowana osada), która jest często wykorzystywana przez filmowców w filmach historycznych. Po dotarciu do Agadiru mieliśmy jeden dzień wolny. Chętni wybrali się na wycieczkę do AntyAtlasu, gdzie mogli podziwiać po drodze wspaniałe, niezapomniane widoki. My zaś wykorzystaliśmy ten czas m.in. na trzygodzinny relaks w łaźni, czyli tzw. hammam, gdzie najpierw godzinę spędziliśmy w łaźni, a następnie czekał nas dwugodzinny masaż relaksacyjny od czubka głowy, aż po palce stóp. Było to bardzo pozytywne doświadczenie, z którego warto skorzystać będąc w Maroku. Resztę czasu spędziliśmy na wypoczynek nad oceanem. Z Agadiru kierowaliśmy się znowu do Marakeszu, skąd mieliśmy wylot powrotny. Po drodze zwiedziliśmy miasteczko

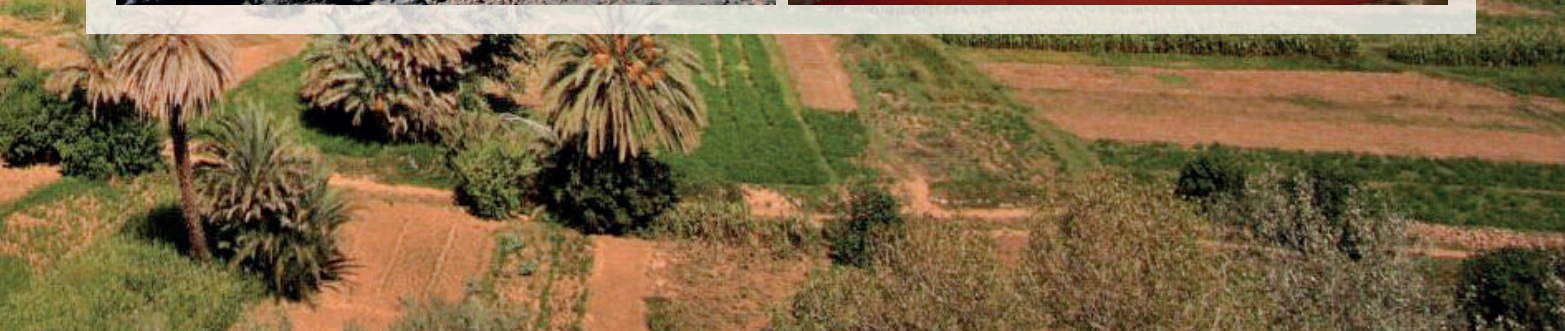
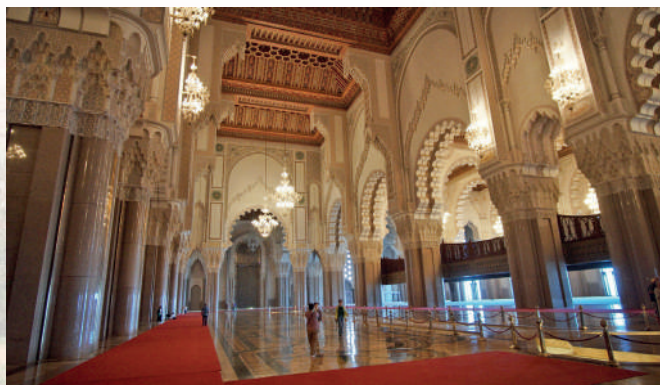

na wybrzeżu Oceanu Atlantyckiego – Essaouirę. Wieczorem po przyjeździe do Marakeszu wybraliśmy się na centralny plac będący jednocześnie największym bazarom – Jemaa el-Fna, gdzie gromadzą się setki ludzi i można tam skosztować przeróżnych marokańskich potraw na rozstawianych tam każdego dnia straganowych restauracjach. Ostatniego dnia zwiedzaliśmy miasto: Ogrody Majorelle, ogrody Menara, pałac Bahia oraz meczet Kotubia z XII wieku.

Maroko jest bardzo różnorodne. Można tam podziwiać monumentalne góry, zachwycającą pustynię, wypocząć na

szerokich plażach i doświadczyć kąpieli w oceanie, podziwiać wspaniałą architekturę, sztukę oraz piękne wzornictwo, spróbować wyśmienitej kuchni (raczej poza restauracjami hotelowymi), zwiedzić orientalne ogrody i rzucić się w wir zakupów na barwnych, pełnych przypraw i wielu innych rzeczy bazarach. Podczas naszej podróży mieliśmy okazję zobaczyć pasące się stada dromaderów oraz kozy wspinające się na arganiach żelaznych (drzewach arganowych).

Zachęcamy do zwiedzenia Maroka, tętniącego życiem, pełnego kolorowych targowisk i historycznych zabytków.

Najwyższa w Polsce konstrukcja drogowa – realizacja drogi ekspresowej S19 Babica-Jawornik

Michał Stanoch

Za nami kolejny rok realizacji Drogi Ekspresowej S19 Babica – Jawornik. Na koniec 2024 roku Wykonawca po 15 miesiącach robót w terenie rozpoczął drugą połowę realizacji zadania (podpisanie umowy lutego 2021 – zakończenie września 2026).

Generalny Wykonawca tj. Intercor Sp. z o.o. w ubiegłym roku w okresie letnim, po usunięciu jednych z ostatnich kolizji na trasie głównej, wykonał drogi technologiczne umożliwiające przejazd przez całą budowę.

Największym wyzwaniem dla inżynierów było pokonanie jarów pod estakadami ES17 oraz ES26 drogami o spadkach sięgających 15%.

Estakada ES17 zlokalizowana w kilometrze od 24+624 do 24+429 (w osiach skrajnych podpór), projektowo osiągnie długość 195 m. Wysokość od istniejącego terenu w najwyższym miejscu to ok. 48 m, która po dokonaniu makroniwe-

lacji zmniejszy się do ok. 40 m, a całość doliny, która docelowo będzie posiadała funkcję przejścia dla zwierząt, posiada obecnie przewyższenie rzędu 52 m.

Opisywany obiekt będzie miał pięć przęseł o konstrukcji skrzynkowej, która zostanie wykonana poprzez metodę nasuwania podłużnego. Na przelomie roku 2024 i 2025 Wykonawca wykonał ostatecznie pale wielkośrednicowe o średnicy 1,5 m. Takie zawansowanie pozwoli na wykonanie podpór i przygotowanie stanowiska do tzw. „nasówki” Opisywany rejon nowobudowanej drogi ekspresowej posiada status osuwiskowy dlatego w obrębie ES17 inżynierowie byli zmuszeni wykonać szereg zabezpieczeń. Zabez-

pieczenia, obecnie w trakcie realizacji, zostały zaprojektowane jako palościanki wykonane z pali CFA i zwieńczone żelbetowym oczepem.

Estakada ES26 będąca największym obiektem na budowie jest również najwyższą konstrukcją drogową w Polsce. W najwyższym punkcie przekracza 80 m, co oznacza, że jej wysokość przewyższa wieżę Bazyliki Mariackiej w Krakowie.

W okresie zimowym 2024/2025 roku inżynierowie nadzorowali wykonanie 100% pali wielkośrednicowych (średn. 1,5 m) stanowiących łączną długość 13 423 mb, z czego najdłuższe osiągały głębokość 42,5 m (łączna ilość zaprojektowanych w tym zadaniu pali to 78 712 m). Równoległe do wyko-

nywania fundamentowania wznoszone są podpory, których łąwy posiadają 9 rzędów siatek zbrojenia stalowego o średnicy 32 mm i objętość ok. 1000 m³ każda. Z uwagi na reżim technologiczny wspomniane łąwy betonowane były w systemie ciągłym, gdzie została osiągnięta wydajność ponad 100 m³ godz. betonu C30/37. Estakada, która zlokalizowana jest w km od 29+528 do 30+606 (w osiach podpór) zgodnie z harmonogramem robót zostanie wyposażona w wózki nawisowe stanowiące tzw. szalunek ślizgowy, który posłuży do wykonania skrzynkowego ustroju nośnego. Przedmiotowy obiekt z racji

generuje zapotrzebowanie na stal w ilości 15 540 345 kg i betonu 85 940 m³. Do budowy VIA Carpatia odc. Babica – Jawornik firma Interacor przewiduje wbudować 233 tys. m³ betonu oraz 32,5 tys. ton stali.

Rok 2025 na budowie odcinka Babica – Jawornik wchodzi w nowy etap, gdzie roboty związane z przygotowaniem terenu budowy i fundamentowaniem dobiegają końca. Na terenie budowy będzie można obserwować wznoszące się podpory,

rozpiętości przęseł sięgających rekordowe w Polsce 188 m będzie realizowany niemalże do ostatnich dni trwania kontraktu, a jego wysokość w strefie przypodporowej będzie sięgała 80 m (w połowie rozpiętości przęseł względem istniejącego terenu osiągnie ok 90 m). Z racji spektakularnych rozmiarów Estakada nr 26 będąca jednym z 19 obiektów inżynierskich na kontrakcie, w tym jednym z 8 estakad,

ustroje nośne wykonywane niemalże wszystkimi stosowanymi w Polsce metodami. O postępach w formie fotorelacji od początku trwania kontraktu można śledzić na stronie internetowej www.s19babica-jawornik.pl, gdzie na zlecenie GDDKiA konsorcjum Firm Arcus oraz Inwest Complex w systemie tygodniowym aktualizuje postępy robót zamieszczając zdjęcia z terenu, jak również w systemie miesięcznym zdjęcia lotnicze.

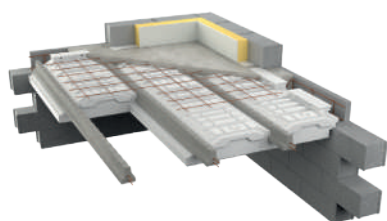
Fot. GDDKiA

Strop nad przestrzenią wentylowaną

Styropianowe panele: Rectosten

mgr inż. arch. Przemysław Deryło

Strop nad przestrzenią wentylowaną jest ciekawą alternatywą dla typowych podłóg na gruncie. Sztwne połączenie z budynkiem eliminuje ewentualne osiadanie posadzki, a warstwa powietrza staje się naturalnym izolatorem. Stosując wypełnienie międzybelkowe w formie styropianowych paneli jesteśmy w stanie w trakcie montażu konstrukcji stropu ułożyć izolację termiczną, która w trakcie betonowania

stanowi szalunek tracony. Elementem konstrukcyjnym jest sprężona belka wraz z warstwą zbrojonego nadbetonu natomiast panel Rectosten wykonany z EPS stanowi jedynie wypełnienie i nie jest elementem konstrukcyjnym.

Zastosowanie

Panele Rectosten z uwagi na materiał z jakiego są wykonane świetnie się nadaje na strop nad przestrzenią wentylowaną. W budynkach jednorodzinnych (ZLIV, klasa D) mogą być stosowane jako stropodach, a w budynkach klasy E również jako stropy.

Fot. Montaż systemu Rectosten.

3 rodzaje wypełnienia Rectosten

W zależności od sposobu wykończenia stropu od spodu oraz współczynnika U (od 0,3 do 1,04 W/m²K) jaki chcemy uzyskać można zastosować elementy o wykończeniu stropu na płasko (dedykowane do pomieszczeń gdzie chcemy wykończyć powierzchnię sufitu) lub łukowato (np. przestrzeń

wentylowana). Obie te kształtki dzięki charakterystycznym wypustom po bokach zapewniają ciągłość izolacji termicznej. Trzecim rodzajem panela jest element wypełniający tylko przestrzenie między belkami (brak ciągłości izolacji termicznej). Jeżeli zależy nam na uzyskaniu lepszego współczynnika U, to należy na etapie projektu lub wykonawstwa zastosować odpowiedniej grubości izolację podposadzkową. Stosując panel 30 m1 lub 36 m4 można założyć, że grubość izolacji termicznej takiego stropu jest ekwiwalentem izolacji termicznej równomiernie rozłożonej na stropie o grubości ok 10 cm.

	30 m1	36 m4	M4
Wysokość całkowita	17,5 cm	17,5 cm	17,5 cm
H pustaka	12 cm	12 cm	16 cm
Długość całkowita/użytkowa	1 198 mm / 1 180 mm	1 198 mm / 1 180 mm	1 198 mm / 1 180 mm
Szerokość całkowita/korpus	680 / 552 mm	680 / 552 mm	542 mm
Waga	1,99 kg	1,44 kg	1,58 kg
Współczynnik (U)	0,30 W/m ² K (RS130)	0,36 W/m ² K (RS130)	1,04 W/m ² K (RS130)
Opór cieplny (R)	2,99 ² K/W (RS130)	2,40 ² K/W (RS130)	0,82 ² K/W (RS130)
Zużycie betonu	12+4: od 53,70 l/m ²	12+4: od 63,80 l/m ²	16+4: od 70,60 l/m ²
Klasa ogniowa	E	F	F

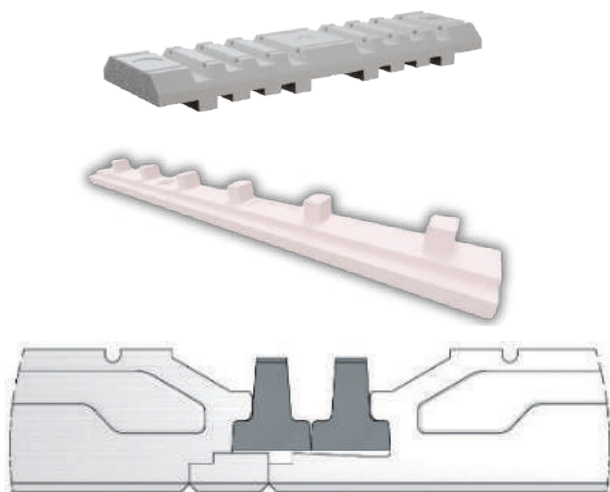

Fot. Montaż bezpodporowy (po lewej stronie) oraz z zastosowaniem podpór montażowych (po prawej stronie)

Elementy uzupełniające

Standardowe wysokości stropu do 17 cm (12+5) lub 20 cm (16+4) wysokości wliczając w to nadbeton. Jeżeli chcemy zaprojektować wyższy strop w tym celu należy zastosować nakładki o wysokości 4 lub 8 cm podwyższające dany panel, a w efekcie cały strop. W przypadku zastosowania w zębrze większej liczby belek należy w przestrzeniach pod belkami zastosować pasy podbelkowe dzięki czemu uzyskamy ciągłość izolacji termicznej.

Fot. Nakładka oraz pas podbelkowy.

Sposób montażu

Z uwagi na wygodę i szybkość montażu preferuje się szczególnie w przypadku stropu nad gruntem wybór opcji bezpodporowej. W takim przypadku dobierane są odpowiednio mocniejsze belki, które w trakcie montażu wytrzymają ciężar betonu oraz monterów. Takiego stropu nie trzeba dodatkowo podpierać. Maksymalne rozpiętości dla tego typu montażu to ok 5,5 m. W przypadku większych rozpiętości lub montażu podporowego stosuje się standardowe podpory oraz metalowe wzmocnienia układane pod belkami tak aby nie zgnieć podporą styropianu.

Fot. Montaż bezpodporowy (po lewej stronie) oraz z zastosowaniem podpór montażowych (po prawej stronie)

Docinanie

Elementy można docinać zarówno wzdłuż, jak i w szerz. Najpopularniejszymi narzędziami do obróbki to piłka ręczna lub łańcuchowa. Największą precyzję docinania uzyska się stosując termiczne przecinarki do styropianu. W przypadku węższego rozstawu belek sprężonych wystarczy wyciąć część korpusu, a pozostałe 2 części spiąć specjalnymi łącznikami plastikowymi, dzięki czemu każda nawet niestandardowa przestrzeń zostanie zaizolowana termicznie.

Fot. Docinanie elementów Rectosten.

Instalacje

Montaż instalacji podposadzkowych takich jak kanalizacja sanitarna czy rury wodociągowe montowane są równoległe ze stropem. Przejścia przez strop zlokalizowane są między belkami stropowymi. Rury można montować do ścian fundamentowych lub za pomocą zawiesi podwiesić do elementów styropianowych. Temperatura powietrza pod stropem przy założeniu, że zarówno ściany fundamentowe, jak i sam strop są prawidłowo zaizolowane nawet przy dużych mrozach wynosi kilka stopni poniżej zera.

Fot. Montaż instalacji podposadzkowych.

Wybór wypełnienia

W przypadku stropu nad gruntem można wybrać zśród kilku typów wypełnienia. Każde z nich posiada swoje indywidualne cechy.

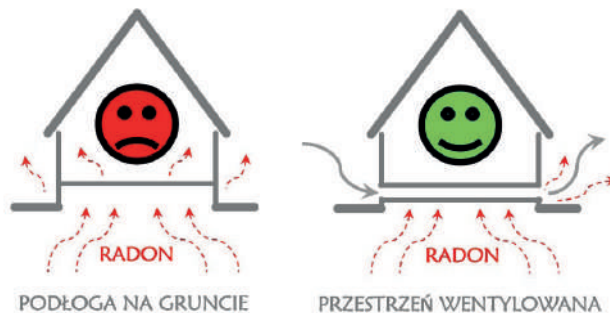

Zalety konstrukcyjne

Największą zaletą stosowania stropu zamiast posadzki na gruncie jest dodatkowe usztywnienie konstrukcji budynku. Strop za pomocą wieńca żelbetowego jest sztywno połączony z wszystkimi ścianami konstrukcyjnymi budynku. Strop nad przestrzenią wentylowaną staje się integralną częścią konstrukcji budynku, a więc nie ma ryzyka związanego z nierównomiernym osiadaniem jak może mieć to miejsce w przypadku tradycyjnej posadzki na gruncie. Jedynek miejscem gdzie konstrukcja styka się z gruntem to ściany i ławy fundamentowe. Izolacja przeciwwilgociowa układana jest najczęściej pod wieńcem stropowym natomiast z uwagi na pustkę powietrza stropu nie trzeba izolować.

Zalety zdrowotne

Stropy nad przestrzenią wentylowaną jak wskazuje nazwa wymagają zastosowania odpowiedniego systemu wentylacji, niezbędnej m.in. ze względu na usunięcie wilgoci oraz gazów. Jednym z najlepszych i sprawdzonych sposobów zabezpieczenie przed oddziaływaniem gazów pochodzenia ziemnego (np. radon) jest wentylacja przestrzeni pod budynkiem.

W przypadku zalania na skutek nawałnicy, powodzi czy też podniesienie się poziomu wód gruntowych, przestrzeń gruntu pod budynkiem może być mocno zawilgocona. W takim przypadku osuszanie tradycyjnej posadzki na gruncie jest procesem długofalowym. W przypadku przestrzeni wentylowanej, po opadnięciu wody przestrzeń ta w naturalny sposób jest osuszana za sprawą naturalnego ruchu powietrza, które usuwa nadmiar wilgoci.

Zalety montażowe

Największym ułatwieniem i przyspieszeniem prac jest fakt, że montaż odbywa się na poziomie „0” bez konieczności używania drabin i rusztowań. Wieniec można wykonać za pomocą deskowań lub wykorzystać izolację termiczną (np. XPS) zamontowaną powyżej ściany fundamentowej jako szalunek tracony. Przestrzeń wentylowana powstaje po zdjęciu humusu pod budynkiem. Nie trzeba nawozić piasku oraz go zagęszczać, przez co można zrezygnować z wynajmu wywrotki, koparki oraz zagęszczarki. Montaż stropu można wykonać najczęściej już dzień po wymurowaniu ostatniej warstwy bloczków fundamentowych. W przypadku ewentualnej awarii instalacji prowadzonej pod budynkiem jest możliwość zapewnienia do niej dostępu. Na etapie budowy można wykonać rewizję w ścianie fundamentowej żeby w razie awarii instalacji mieć możliwość jej naprawienia. Nawet jeżeli w trakcie użytkowania dojdzie do zmiany lokalizacji urządzeń sanitarnych możliwe jest rozbudowanie instalacji pod stropem bez zbytej ingerencji w posadzcę.

Fot. Betonowanie stropu Rectosten.

PODSUMOWANIE

Pod kątem konstrukcyjnym i zdrowotnym jest to bez wątpienia jedno z najpewniejszych i sprawdzonych rozwiązań w budownictwie. W przypadku terenów podmokłych lub jeżeli mamy informacje o problemie z wilgocią w budynkach sąsiednich mamy możliwość zastosować rozwiązanie, które sprawi, że problem ten nie będzie powodował przenikanie wilgoci do naszego budynku. Zastosowanie panela styropianowego Rectosten pozwoli już na etapie wykonywania stropu zapewnić ciągłą izolację termiczną, czego skutkiem może być zmniejszenie grubość styropianu na posadzcę o 10 cm.

Wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i formaty dokumentów

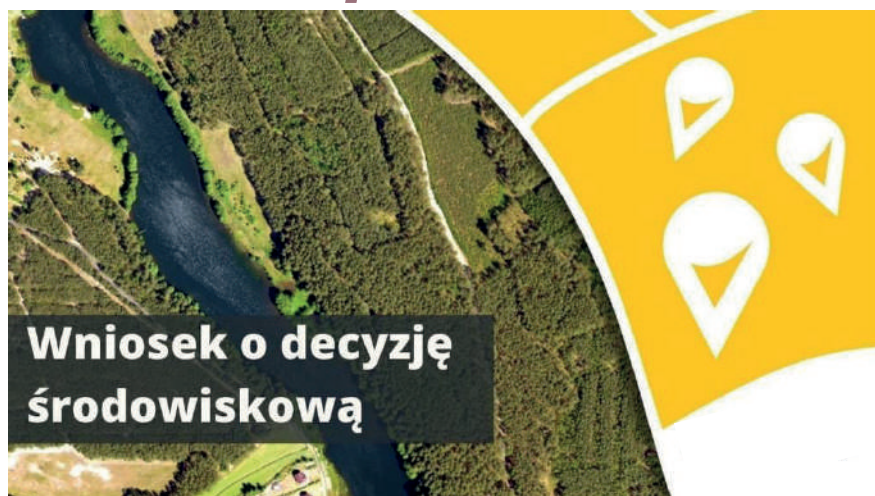
dr inż. Agata Dąbal

W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko systematycznie wprowadzane są zmiany mające na celu uproszczenie procedur zarówno w zakresie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jak i prowadzenia ocen oddziaływania na środowisko. Duży pakiet zmian tej ustawy wprowadzono w roku 2023. Ostatni tekst jednolity uwzględniający zmiany opublikowany został w czerwcu 2024 r. – Dziennik Ustaw poz. 1112 – w dalszej części artykułu jest powoływany jako „ustawa oos”.

Zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy oos postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Biorąc pod uwagę zmiany ustawy oos z przełomu roku 2022 i 2023 możliwe jest składanie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 73 ust. 1a):

1. w postaci papierowej albo
2. w formie dokumentu elektronicznego

Ministerstwo Klimatu i Środowiska na podstawie art. 73 ust. 4 ustawy oos opublikowało w Biuletynie Informacji Publicznej formularz wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w formie dokumentu elektro-

nicznego: <https://bip.mos.gov.pl/prawo/wzory-wnioskow/wniosek-o-wydanie-decyzji-o-srodowiskowych-uwarunkowaniach/>.

Jego wersja opublikowana w formacie arkusza kalkulacyjnego excel z dnia 2 marca 2023 r. nie uległa zmianie do chwili obecnej.

Pomimo jednoznacznie stwierdzonej art. 73 ust. 1a ustawy oos możliwości składania wniosku w formie dokumentu elektronicznego, art. 74 ust. 2 ustawy oos stanowi, że raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i kartę informacyjną przedsięwzięcia przedkłada się w formie pisemnej w jednym egzemplarzu dla organu prowadzącego postępowanie oraz na informatycznych nośnikach danych z ich zapisem w formie elektronicznej w jednym egzemplarzu dla organu prowadzącego postępowanie oraz każdego organu opiniującego i uzgadniającego. Zatem możliwość posługiwania się wyłącznie dokumentami w formie elektronicznej została nie tylko w znaczny sposób ograniczona, ale jest wręcz niemożliwe zastosowanie wyłącznie tej formy. Zawsze należy przedłożyć do organu prowadzącego postępowanie co najmniej 1 egzemplarz karty informacyjnej przedsięwzięcia (lub raportu o oddziaływaniu na środowisko) w formie pisemnej. Niemniej znaczącym ułatwieniem jest brak potrzeby przedkładania w wersji pisemnej kilku egzemplarzy tych dokumentów (tj. również dla każdego organu opiniującego lub uzgadniającego), co było obligatoryjnym wymaganiem przed wejściem w życie zmian opisanych powyżej.

Analizując zakres wymagań dla wniosku wynikający z jego formy elektronicznej, opublikowanej ministerstwo Klimatu i Środowiska, na uwagę zasługuje nie wymieniona w ustawie oos potrzeba podania nazwy Programu w przypadku jeżeli przedsięwzięcie jest współfinansowane lub przewidywane jest ubieganie się o środki z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności Unii Europejskiej. Ponadto w przypadku przedsięwzięć z tzw. I grupy, czyli mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko ewentualny wniosek o ustalenie zakresu raportu powinien być załącznikiem do wniosku o wydanie decyzji. Wymagane jest także jednoznaczne podanie decyzji których wydanie jest poprzedzane uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach objętej wnioskiem. Wyboru dokonuje się z listy rozwijalnej i jest to wybór jednokrotny. We wniosku wymienia się także obszary chronione, na terenie których planowane jest przedsięwzięcie, jeśli występują.

W odniesieniu do raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko należy pamiętać, że rozporządzeniem ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 marca 2022 r. w sprawie formatu dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz formatu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 652) określono:

1. format dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej,
2. format raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W szczególności wymagane jest opracowanie części graficznej i kartograficznej tych dokumentów nie tylko w formacie PDF, ale w odniesieniu do dokumentu zawierającego wyniki inwentaryzacji przyrodniczej część kartograficzną zapisuje się także w formatach wektorowych SHP lub GPKG wykorzystywanych w systemach informacji przestrzennej. Ponadto z dotychczasowej praktyki wynika, że wszystkie tabele, nawet zawarte w części opisowej muszą posiadać również wersję excel (format: XML, XLSX, XLS albo ODS).

Zwrócić należy uwagę na konieczną ilość egzemplarzy raportu o oddziaływaniu na środowisko przedkładanych do organu prowadzącego postępowanie, która uległa istotnym zmianom na podstawie zapisów art. 77 ustawy ooś. W przypadku przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, gdy organy opiniujące i uzgadniające wymienione w art. 78 ustawy ooś albo właściwe w sprawach ocen wodnoprawnych, odpowiednio, nie wydały opinii lub wyraziły wcześniej opinię, że nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, nie zasięga się ich opinii na etapie prowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko. Skutkuje to brakiem potrzeby przedkładania im raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a tym samym umożliwia przedkładanie mniejszej liczby egzemplarzy tego dokumentu do organu prowadzącego postępowanie.

Dokumenty składane w ramach procedur związanych z uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach powinny być podpisane przez wnioskodawcę lub prawidłowo ustanowionego przez niego pełnomocnika.

Składając wniosek w formie dokumentu elektronicznego należy pamiętać, że zgodnie z art. 14 § 1a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego dokumenty elektroniczne opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo podpisem.

Stosownie do zapisów wynikających z art. 62a ust. 2 ustawy ooś kartę informacyjną przedsięwzięcia podpisuje autor, a w przypadku gdy jej wykonawcą jest zespół autorów – kierujący tym zespołem, wraz z podaniem imienia i nazwiska oraz daty sporządzenia karty informacyjnej przedsięwzięcia. Natomiast w odniesieniu do raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagane jest (art. 66 ust. 1 pkt 19 ustawy ooś), aby

podać datę sporządzenia raportu, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą raportu jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów. Należy pamiętać, że zgodnie z art. 74a raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może sporządzić osoba spełniająca wymagania wskazane tym przepisem, która jest zobowiązana do złożenia oświadczenia potwierdzającego posiadanie wymaganych kwalifikacji pod rygorem odpowiedzialności karnej. Analogicznie, jak w przypadku wniosków, dokumenty elektroniczne (w tym oświadczenie) opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym, a dokumenty w wersji pisemnej podpisem własnoręcznym, za każdym razem wskazując osoby opatrujące podpisem.

Stan prawny na dzień 1.12.2024 r.

Stan prawny na dzień 1.12.2024 r.

Stan prawny na dzień 1.12.2024 r.

PDK OIIB oferuje sale do wynajęcia

eventy biznesowe
szkolenia
spotkania grup
hobbistycznych

1. Aula

150 miejsc - 170 m²

2. Konferencyjna

50 miejsc - 75 m²

Kontakt:

e-mail: dyrektor@inzynier.rzeszow.pl

tel. +48 17 777 64 61

Praca w ekstremalnych warunkach atmosferycznych – standardy bezpieczeństwa, które musisz znać!

Urszula Gawrysiak
Dyrektor Porozumienia
dla Bezpieczeństwa
w Budownictwie

**Porozumienie
dla Bezpieczeństwa
w Budownictwie**

pieczeństwa w Budownictwie opracowało standardy, które określają minimalne wymagania i dobre praktyki, zapewniające bezpieczeństwo i efektywność prac w takich warunkach.

Standard uwzględnia działania konieczne w różnych ekstremalnych warunkach pogodowych – od silnych wiatrów i intensywnych opadów po ekstremalne temperatury. Podkreśla znaczenie planowania, obejmującego prognozowanie pogody oraz dostosowanie harmonogramu robót do warunków atmosferycznych. Wymagania te obejmują również wyposażenie pracowników w odpowiednią odzież ochronną, organizację miejsc do ogrzewania czy chłodzenia oraz dostarczanie napojów i posiłków profilaktycznych.

Korzyścią wynikające z zastosowania zaproponowanych rozwiązań jest eliminacja lub minimalizacja ryzyko wypadków, poprawa komfortu i bezpieczeństwa pracowników, co przekłada

Zarządzanie pracami budowlanymi, montażowymi czy rozbiórkowymi w szczególnych warunkach atmosferycznych to wyzwanie, które wymaga nie tylko odpowiedniego sprzętu, ale przede wszystkim wiedzy i przestrzegania określonych standardów bezpieczeństwa. Właśnie dlatego Porozumienie dla Bez-

się na ich lepszą motywację i wydajność.

Przykłady praktycznych rozwiązań to m.in. wykorzystanie ciepłaków do zabezpieczenia stanowisk pracy zimą czy osłon przeciwsłonecznych w upalne dni. Standardy określają także graniczne wartości czynników pogodowych, powyżej których prace muszą zostać wstrzymane, co zapobiega podejmowaniu zbędnego ryzyka.

Przestrzeganie tych zasad to odpowiedzialność względem pracowników i otoczenia. Zapewnienie bezpieczeństwa w trudnych warunkach atmosferycznych jest możliwe, o ile wprowadzi się odpowiednie przygotowania i konsekwentnie stosuje zaplanowane rozwiązania. To inwestycja w zdrowie i bezpieczeństwo – kluczowe elementy każdej skutecznej organizacji pracy.

Zapraszamy do zapoznania się ze standardami na stronie <https://www.porozumieniedlabezpieczenstwa.pl/standardy-bhp.html>

Odśnieżanie ciągów komunikacyjnych

Długoterminowe planowanie - jak ustalać cele na 5, 10 i 20 lat

Planowanie długoterminowe to kluczowy element efektywnego zarządzania życiem. Pomaga określić, co jest dla nas ważne, nadając kierunek codziennym działaniom. Dzięki odpowiedniemu podejściu można przekształcić odległe wizje w konkretne kroki, które stopniowo prowadzą do realizacji nawet najbardziej ambitnych celów.

Dlaczego warto mieć długoterminowy plan?

1. Precyzja w działaniu: Długoterminowe cele pomagają unikać rozpraszania się na mniej istotne sprawy.
2. Motywacja: Świadomość, dokąd zmierzamy, mobilizuje do działania i pomaga pokonywać przeszkody.
3. Efektywne zarządzanie zasobami: Planowanie pozwala mądrze inwestować czas i energię w to, co naprawdę ma znaczenie.
4. Lepsze decyzje: Wyznaczenie celów pozwala podejmować wybory zgodne z długofalową wizją.

Jak skutecznie planować?

1. Wyobraź sobie swoją przyszłość

Zastanów się, jak chciałbyś, aby wyglądało Twoje życie za kilka, kilkanaście czy kilkadziesiąt lat. Odpowiedz na pytania:

- Jakiej pracy chciałbym się podjąć?
- Co chciałbym osiągnąć w sferze osobistej?
- Jakie zasoby finansowe chcę posiadać?
- W jakie umiejętności warto zainwestować?

2. Podziel cele na obszary życia

Aby ułatwić realizację długoterminowych zamierzeń, warto podzielić je na różne aspekty, takie jak:

- Zdrowie – np. dbanie o kondycję fizyczną i dobre nawyki żywieniowe.
- Kariera – np. rozwój zawodowy, zdobywanie nowych kwalifikacji.

- Relacje – np. pielęgnowanie bliskich relacji z rodziną i przyjaciółmi.
- Finanse – np. budowa stabilności finansowej i inwestycje.

3. Wykorzystaj podejście PACT

Warto zastosować model PACT, który skupia się na procesie i zaangażowaniu:

- P (Purposeful – Przemysłany): Dopasuj cele do swoich wartości i długoterminowej wizji. Upewnij się, że każdy cel ma głębszy sens i jest spójny z tym, co jest dla Ciebie najważniejsze.
- A (Actionable – Aktywny): Skup się na działaniach, które możesz kontrolować. Twoje cele powinny być konkretne i opierać się na jasnych krokach, które możesz podjąć już teraz.
- C (Continuous – Ciągły): Wprowadź stałe nawyki wspierające realizację celów. Skuteczność długoterminowego planowania opiera się na systematyczności i ciągłości działań.
- T (Trackable – mierzalny): Regularnie oceniaj swoje postępy, aby wiedzieć, na jakim etapie realizacji celu jesteś. Opracuj system, który pozwoli Ci jasno określić, co już zostało osiągnięte.

4. Podziel duże cele na mniejsze etapy

Każdy długoterminowy plan warto rozbić na:

- Cele 20-letnie podzielić na cele 10-letnie.
- Cele 10-letnie rozbić na cele 5-letnie.
- Cele 5-letnie przekształcić w cele roczne, kwartalne i miesięczne.
- Cele kwartalne i miesięczne, pozwalają systematycznie realizować plan.

5. Regularnie przeglądaj swoje cele

Planowanie nie jest jednorazowym procesem. Regularne przeglądy pozwalają:

- Sprawdzić, czy działania przynoszą zamierzone efekty.
- Wprowadzić zmiany w odpowiedzi na nowe okoliczności.
- Skoncentrować się na priorytetach w danym momencie.

Jak radzić sobie z wyzwaniami?

1. Zmiana priorytetów: Elastyczność jest kluczowa. Nie bój się dostosowywać planów, gdy zmieniają się Twoje potrzeby.
2. Brak motywacji: Warto świętować małe sukcesy, które przybliżają do większych celów.
3. Niespodziewane trudności: Przygotuj się na przeszkody, planując alternatywne ścieżki działania.

Co daje długoterminowe planowanie?

Tworzenie dalekosiężnych planów to inwestycja w lepszą przyszłość. Umożliwia skuteczne zarządzanie sobą w czasie, ograniczenie chaosu i przypadkowych decyzji, a także budowanie satysfakcji z osiągania zamierzonych rezultatów w różnych dziedzinach życia. Długoterminowe cele pozwalają skupić się na tym, co naprawdę ważne, jednocześnie dając przestrzeń na rozwój osobisty i zawodowy.

Długoterminowe planowanie jest szczególnie przydatne, gdy chcemy:

- Zwiększyć kontrolę nad własnym życiem: Dzięki celom wiemy, dokąd zmierzamy i jakie kroki są potrzebne, aby tam dotrzeć.
- Zachować motywację: Jasna wizja przyszłości pomaga utrzymać zaangażowanie, nawet w obliczu trudności.

Agata Szadyn-Tymicka – Przedsiębiorczyni, Ekonomistka, Trenerka Biznesu, Trenerka mentalna, mentorka, Doradczyni biznesowa. Trenerka Biznesu Akademii SET, Akredytowany Project manager, PRINCE2®, Absolwentka Szkoły Kingmakers™. Przedsiębiorstwo, którym zarządza posiada certyfikację jakości ISO 9001:2015 w zakresie usług szkoleniowych i doradczych. Alumni AIESEC Polska.

Marta Majcher – Absolwentka Ekonomii o specjalności: Strategie Rozwoju Biznesu, Krakowskiego Uniwersytetu Ekonomicznego. Trenerka mentalna Jakuba B. Bączka. Absolwentka Szkoły Wewnętrzznego Przywództwa Rafała Mazura. Certyfikowana Coach Kingmakers™. mentorka – Bennewicz Instytut Kognitywistyki Szkoła Coachingu i mentoringu. Certyfikowana trenerka biznesu, przedsiębiorczyni

ENTERPRISE
ACADEMY

- Usprawnić podejmowanie decyzji: mając jasno określone priorytety, łatwiej wybrać to, co naprawdę nas przybliży do osiągnięcia zamierzeń.
- Zbudować odporność na stres: Planowanie daje poczucie przewidywalności i stabilności, co wspiera radzenie sobie z wyzwaniami.

Podsumowanie

Długoterminowe planowanie to skuteczny sposób na realizację marzeń i osiąganie ambitnych celów. Nie wymaga perfekcji ani natychmiastowych efektów – najważniejszy jest pierwszy krok, który otwiera drogę do wielkich zmian. Dzięki prostym, ale przemyślanym strategiom, takim jak model PACT, można uporządkować swoje zamierzenia i systematycznie pracować nad ich realizacją.

Co możesz zrobić już dziś?

1. Poświęć chwilę na refleksję nad tym, jak wyobrażasz sobie swoją przyszłość za 5, 10 i 20 lat.
2. Wybierz jeden obszar życia, który wymaga planu – kariera, finanse, zdrowie lub relacje.
3. Określ mały, konkretny krok, który możesz podjąć w tym tygodniu.

Pamiętaj: każdy dzień, w którym działasz zgodnie z planem, przybliża Cię do osiągnięcia wielkich celów. Zacznij już dziś – Twoja przyszłość jest w Twoich rękach!

Marta 601 658 933, Agata 505 648 985

kontakt@enterpriseacademy.pl; enterpriseacademy.pl

FB [enterpriseacademypl](https://www.facebook.com/enterpriseacademypl)

Inst. [enterpriseacademypl](https://www.instagram.com/enterpriseacademypl)

Kącik brydżowy

Jerzy Madera

Rozpoczynamy nowy cykl, czyli prawie wszystko o brydżu pod nazwą „Kącik brydżowy”. Postaram się przekazać koleżeństwu w krótkich felietonach, które będą się ukazywały w naszym kwartalnym „Biuletynie Informacyjnym” trochę historii brydża, teorii licytacji, rozgrywki i wistu, przybliżyć znanych zawodników oraz inne ciekawostki. Będę starał się za-

chęcić inżynierów do zainteresowania się tak piękną grą, nie w karty, ale grą przy pomocy kart, zachęcić do podnoszenia swoich umiejętności. Jak podają różne źródła brydż powstał z ewolucji gry karcianej wist i to nie w Anglii czy USA, ale w Indiach. Oczywiście rozpowszechnili tę grę koloniści angielscy, którzy nudząc się rozpoczęli licytowaną grę w wista. Nowa gra zdobywała coraz większą popularność w Anglii, oraz po przekroczeniu oceanu również w USA. Powstawały kluby brydżowe w których grano na nieraz duże stawki. Amerykanie nauczyli się grać od Anglików, ale bynajmniej nie czuli się związani konserwatywnymi, sztywnymi przepisami gry.

Poszukiwanie nowych dróg doprowadziło do powstania pierwszych konwencji licytacyjnych, przed którymi Anglicy długo próbowali się bronić. Pierwsze próby nowej gry rozpoczęły się pod koniec XIX wieku, a jak było w Polsce? Otóż w Polsce grywa się w brydża od bardzo dawna. Pierwsza polska książka o brydżu ukazała się w Krakowie w 1915 r. Autor podaje w niej zasady zapisu oraz zalecenia dotyczące licytacji i rozgrywki, wręcz rozbijające w swej naiwnej prostocie. Polacy lubili grać w brydża, ale zasada faworyzująca wszelkie obrony, nawet samobójcze, doprowadziła do powstania u nas, tak zwanego „polskiego zapisu”, który był kiedyś stosowany przez graczy kółkowych jeszcze tylko w Austrii i Izraelu. Zapis ten nigdzie indziej, niż w wymienionych krajach nie był znany, preferował on obrony za wszelką cenę i było takie powiedzenie rodzimych brydżystów, że „ostatnia obrona zawsze się opłaca”. Na dzisiaj koniec z historią brydża, wróć do niej w następnych felietonach.

Oprócz brydża towarzyskiego tzw. kółkowego w którego grywa się w domu, w klubie, lub u „cioci na imieninach”, istnieje brydż sportowy, czyli porównawczy. Jak to w sporcie bywa jest on zrzeszony w różne organizacje. Najwyższą jest Światowa Federacja Brydżowa, następnie kontynentalne, my mamy Europejską Federację Brydżową, później państwowe, czyli Polski Związek Brydża Sportowego.

W różnego rodzaju turniejach brydżowych parowych, drużynowych indywidualnych i innych mogą startować zawodnicy bez względu na wiek i płeć. O innych organizacyjnych strukturach związku i rozgrywkach napiszę w następnych odcinkach. Teraz trochę wiedzy teoretycznej o grze w brydża. W brydża gra minimum czterech zawodników. Zawodnicy są ustawieni w pary. Zawodnicy w parze siedzą przy stoliku naprzeciw. Pierwsza faza gry to licytacja. Licytację zaczyna rozdający karty i następnymi zawodnikami licytują zgodnie ze wskazówkami zegara. Licytacja się kończy kiedy po odzywce ostatniego licytującego nastąpią trzy pasy. Drugi etap to rozgrywanie zapowiedzianego

kontraktu na przykład 4♠. Rozgrywa ten zawodnik który pierwszy zapowiedział piki. Trzeci etap to obrona, na zapowiedziany kontrakt, wistuje zawodnik siedzący po lewej stronie rozgrywającego. Po wście partner rozgrywającego wykłada kolorami swoje karty na stół, jest to tzw. „dziadek”. Rozgrywający dodaje karty z dziadka i swoje zgodnie ze wskazówkami zegara. Na zapowiedziany kontrakt 4♠ należy wziąć 10 lew z trzynastu które są do wzięcia, ponieważ talia kart do gry w brydża to 52 karty po trzynastu dla każdego zawodnika. Zawodnicy broniący starają się tak wistować, aby uniemożliwić rozgrywającemu wzięcie 10 lew. Na koniec dzisiejszego odcinka przytoczę rozdanie które się różnie potoczyło.

Oto rozkład czterech rąk:

		N	
♠ 5 2 ♥ 10 9 8 3 ♦ K W 6 ♣ A W 6 2	W	E	♠ A 6 ♥ A ♦ D 10 9 7 5 4 2 ♣ 8 7 5
		S	
		♠ D W 10 8 3 ♥ 7 5 4 2 ♦ A 8 3 ♣ 4	

Przebieg licytacji:

S	W	N	E
pas	pas	1 ♣	1 ♦
1 ♠	3 ♦	4 ♠	pas
pas	pas		

Zawodnik siedzący na pozycji S rozgrywa kontrakt 4♠. Wistuje zawodnik W kartą 10♥, z dziadka czyli N W♥, E bije A♥, rozgrywający S, dokłada blotkę♥ np. 4. Teraz wistuje zawodnik który wziął lewę. Wistuje na przykład 10♦, ponieważ kara były licytowane, zawodnik S bije A♦, W i N dokładają blotki na przykład 6 i z dziadka 6♥. Teraz S zagrywa 4♣, W bije A♣ i teraz jeżeli nie zagra blotki♥ aby dać partnerowi przebić 6♠ to kontrakt zostanie wygrany ponieważ zostaje do wzięcia tylko A♠. Obrońcy wezmą A♥, A♠ i A♣, natomiast przebitka da dodatkową lewę obronie, czyli tę czwartą która nie pozwoliła wygrać zapowiedzianego kontraktu. I tak na jednym stole wygrywali 4♠, a na innych przegrywali. I to jest piękno tej gry. Dziękuję i do następnego odcinka.

Moje miasto Krosno

Anna
Dąbrowska-Lasko

Nie można nie zacząć tej historii bez tak ważnej dla Polski daty jak 11 listopada 1918 roku. Wtedy Polska, po latach zaborów, ponownie stała się państwem niepodległym. Była krajem wyniszczonym działalnością zaborców, którzy próbowali wyciągnąć z naszego kraju ile się da, ale także wyniszczonym po I wojnie światowej. Wszędzie widać było ruiny, ale Polska miała się odrodzić. Rozpoczęto prace budowlane, tworzenie nowych zakładów przemysłowych, dróg, mieszkań, odbudowę tego, co zniszczyli zaborcy i wojna. Panował brak miejsc pracy, dość prymitywna zabudowa, brak infrastruktury... Tak też było w Krośnie.

Historia szkła w tym mieście sięga roku 1923, wówczas rozpoczęto budowę pierwszej huty szkła (zwanej „starą hutą” w dalszej części artykułu) na terenie wykupionym od hrabiny Kaczkowskiej. Miejsce to wybrała krakowska Spółka Akcyjna Polskie Huty Szkła. Zaczął się zmieniać krajobraz miasta – industrialne budynki, rozwój infrastruktury mieszkaniowej, budowa nowych dróg i budynków użyteczności publicznej. Do Krosna ściągali całe rodziny szklanych fachowców, ściągali tutaj nie tylko lokalne rodziny, ale także ludzie z Kresów, Rumunii, Węgry.

W 1924 spółka „Polskie Huty Szkła” rozpoczęła produkcję w krośnieńskiej hucie, z której wyszły pierwsze szklane produkty. Początkowo była to prosta hala, w której ustawiono równie proste piece. Huta jednak systematycznie się rozrastała. Huta szkła powstała w Krośnie, nie tyle ze względu na złoża piasków szklanych, niezbędnych do produkcji szkła, ale ze względu na złoża gazu ziemnego. Ten był bowiem niezbędny jako źródło energii. Nie bez powodu tereny te jeszcze w XIX wieku przyciągnęły Ignacego Łukasiewicza, a ówczesna Galicja pachniała fortuną budowaną na ropie naftowej i gazie ziemnym. Wiele rodzin zyskało stałe, pewne źródło utrzymania, a pracę w hucie używało 1200 osób.

Z tą gałęzią przemysłu szklarskiego losy związało wielu Krośnian. Sławę jaką zyskało Krosno, kojarzone na całym świecie z pięknymi wyrobami szklanymi, zawdzięcza właśnie szklanej produkcji.

Po II wojnie w latach pięćdziesiątych ubiegłego wieku ówczesne władze państwowe podjęły decyzję o lokalizacji i budowie Huty Szkła Technicznego na terenie Krosna. Ekipy budowlane weszły na wyznaczony plac budowy w 1957 roku. Efektem ich prac było oddanie do użytku pierwszej hali produkcyjnej i wybudowanie dwóch pieców wannowych pod koniec 1958 roku. Jadąc koleją z Krakowa do Sanoka można było zobaczyć z okien wagonu rosnące obiekty.

Przy najwcześniej uruchomionym piecu oznaczonym numerem trzy zlokalizowana była produkcja przy pomocy tzw. półautomatów i pras ręcznych takich wyrobów jak butelki dla celów farmaceutycznych (krwi plazmy, szczepionki, butelki dla niemowląt) oraz szkła wodowskazowe do kotłów, różnego rodzaju klosze dla górnictwa i potrzeb komunalnych (osłony przeciwwybuchowe do lamp górniczych, oświetlenia ulicznego itp.). Wszystkie te wyroby były wytwarzane ze szkła borokrzemowego trudnoopłiwego, zaś część podlegała jeszcze procesowi hartowania dla zwiększenia wytrzymałości mechanicznej. Zainstalowane urządzenia do produkcji należały do dość prymitywnych i zostały wykonane w Polsce. Najważniejszy problem stanowiła technologia wytopu szkła oraz część

procesów związanych z obróbką wytworzonych produktów, a zwłaszcza hartowaniu. Produkcja wyrobów prowadzona była systemem trzymianowym z przerwą w niedziele i święta przez zespoły hutnicze przeważnie czteroosobowe. Stanowiska czysto hutnicze (nabieracze) obsadzone były wyłącznie przez mężczyzn. Praca kobiet na tym stanowisku była zabroniona prawnie, ale już na stanowisku obsługi półautomatów, co było rzadkością, zatrudniano też kobiety. Kolejny uruchomiony w roku 1958 piec wannowy oznaczony numerem 1 przeznaczony był do topienia szkła borokrzemowego zwanego neutralnym. Przy nim zainstalowano dwie automatyczne linie zakupione w Włoszech z firmy „Gazetta” do produkcji rur dla potrzeb przemysłu farmaceutycznego. Wytwarzane rury stanowiły półfabrykat, z którego w Bolesławcu na Dolnym Śląsku produkowano ampułki i fiolki na leki dla zakładów farmaceutycznych w całej Polsce. Proces wytopu szkła i produkcji był niezwykle trudny. W okresie sześciu miesięcy mimo ogromnego wysiłku kadry technicznej i robotników pracujących w tzw. ruchu ciągłym nie udało się w pełni opanować problemów technologicznych i produkcyjnych. Świadczyła o tym ogromna hałda złomowanych rur na zewnątrz obiektu produkcyjnego. Ponoszono wysokie koszty związane z użyciem drogiego importowanego surowca zawierającego bor, gazu ziemnego do wy-

Otwarcie Zakładu Szkła Gospodarczego Nr 3 w Krośnie, symboliczną nitkę szklaną przecina dyrektor naczelny KHS mgr Eugeniusz Gutman Krosno, lipiec 1970 r.

Oficjalne otwarcie Zakładu Włókna Szklanego w Krośnie, wstęgę przecina ówczesny premier rządu P. Jaroszewicz, obok niego członek Biura Politycznego PZPR Władysław Kruczek oraz minister Budownictwa i Przemysłu materiałów Budowlanych Adam Glazur., Krosno, 1971 r.

topu szkła oraz robocizny bez uzyskania chociaż zbliżonych do projektowanych zdolności produkcyjnych. Dodać przy tym należy, że było to pierwsza w kraju technologia i produkcja. Trzeci piec wannowy uruchomiony został w początkach roku 1959 z przeznaczeniem do topienia szkła ołowiowego. Przy nim zainstalowano dwa automaty do ciągnięcia rur z urządzeniami towarzyszącymi tj. bieżniami ciągarkami zaimportowanymi z Węgier. Wytwarzane tą metodą rury i pręty stanowiły półfabrykat niezbędny do produkcji żarówek, lamp radiowych oraz lamp kineskopowych. Głównymi odbiorcami tych wyrobów były zakłady wytwarzające produkty końcowe zlokalizowane w Pabianicach, Katowicach, Pile, Warszawie i Iwicznej k/ Warszawy.

W tym czasie w „starej hucie” w Krośnie były czynne dwa piece wannowe oraz jeden dwunastodonicowy, w którym wytapiano szkło kolorowe. Produkowano głównie szkło użytkowe jak dzbanki, wazon, salaterki, kieliszki, szklanki, spodki i inne metodą stosowaną od wielu lat tzw. ręcznego formowania. Wyroby hutnicze przeznaczone do dalszej obróbki cieplnej i mechanicznej wytwarzane były przez brygady w składzie od trzech do pięciu osób, w których wiodącą rolę pełnił majster nazywany również brygadziwą. Wielu z nich wyrosło w rodzinach tradycyjnie związanych z produkcją wywodzących się z innych regionów Polski i nie tylko. Rodzinne korzenie sięgały Czech, Niemiec

i Rumunii. Rodzice wielu z nich osiedlili się w Krośnie w latach dwudziestych ub. wieku jako fachowcy w tej branży niezbędni do uruchomienia pierwszego zakładu huty szkła w tym rejonie Polski.

Przy jednym piecu wannowym zainstalowano w latach pięćdziesiątych pierwsze w Polsce automaty do produkcji szklanek.

Wybudowano główne obiekty produkcyjne Krośnieńskich Hut Szkła w kolejności Hutę Szkła Technicznego, Zakłady Szkła Gospodarczego Krosno II i Krosno III, Zakład Włókna Szklanego oraz inne obiekty typu mieszkalnego, socjalnego i administracyjnego.

Między innymi powstał oddział produkcji rur ze szkła ołowiowo-sodowego, który został zaprojektowany przez Biuro Projektów Przemysłu Szklarskiego w oparciu o wytyczne firmy węgierskiej, wybudowany przez polskich wykonawców i wyposażony w urządzenia do ciągnięcia i sortowania rur dostarczone z Węgier. Mimo ofiarnej pracy zespołu rozruchowego oraz przeszkolonej załogi nie można było w żaden sposób osiągnąć zamierzonego celu. Po kilku tygodniach prób i doświadczeń nie można było uzyskać w piecu wannowym odpowiednio wysokiej temperatury gwarantującej właściwą jakość masy szklanej. Dokonując wielokrotnych pomiarów udało się znaleźć przyczynę niepowodzenia. Przyczyną tego było niestaranne delikatnie mówiąc wykonanie rekuperatora – wymiennika

ciepła przy wybudowanym piecu. Na skutek nieszczelności elementów tego urządzenia nie można było uzyskać wysokiej temperatury w strefie topienia oraz atmosfery utleniającej. Ta ostatnia była niebezpiecznym czynnikiem powodującym wytrącanie się metalicznego ołowiu, mogącym grozić docelowo zniszczeniem basenu pieca.

Podjęto decyzję o remoncie „na gorąco” rekuperatora. Wymiana elementów ceramicznych na nowe oraz prawidłowy rozgrzew doprowadził do osiągnięcia zamierzonego celu. Piec zaczął normalnie pracować zapewniając właściwą jakość masy szklanej podawanej do urządzeń produkujących rury.

Produktami z tego oddziału zaczęto zabezpieczać na bieżąco potrzeby polskich zakładów przemysłu lampowego i elektrotechnicznego w Katowicach, Pabianicach, Pile, Warszawie i innych.

Ogromne trudności w produkcji rur ze szkła neutralnego występowały na przestrzeni całego roku 1959. Wielomiesięczna eksploatacja wybudowanego pieca do wytopu szkła neutralnego i zainstalowanych urządzeń mimo ofiarnej pracy zatrudnionej tu załogi i personelu inżynieryjno-technicznego oraz korzystanie z doradztwa najlepszych specjalistów w dziedzinie technologii szkła nie doprowadziły do uzyskania projektowanych zdolności produkcyjnych.

Skutkiem tego było powstanie ogromnej hałdy stłuczki jako odpadu oraz nikłe zaspokajanie potrzeb krajowych. Główny producent fiolek i ampułek dla farmacji w Bolesławcu zmuszony był zaspokajać swoje potrzeby w drodze importu. Sytuacja powoli uległa dość znacznej poprawie dopiero w następnym roku po przeprowadzeniu remontu pieca i naniesieniu poprawek w stosunku do jego pierwotnej konstrukcji. Nagromadzona hałda stłuczki zaczęła powoli znikać. Trwało to jednak kilka kolejnych lat. Potrzeby Bolesławieckiej Fabryki Fiolek i Ampulek były coraz lepiej zaspokajane. Import rur neutralnych ograniczono do niewielkich zakupów.

Tymczasem pod nadzorem pionu inwestycyjnego huty kontynuowano roboty budowlano-montażowe związane z budową drugiej hali produkcyjnej, zestawieni oraz obiektów pomocniczych. W czynnej hali produkcyjnej rozpoczęto budowę kolejnej linii produkcji rur ze szkła sodowo-wapniowego, którą przekazano do rozruchu w początkach roku 1960.

Do wytopu szkła służył niewielki w porównaniu do dotychczas istniejących piec wannowy, zaś do produkcji jedna linia do ciągnięcia rur. W początkowym okresie nie zanotowano większych problemów technicznych do czasu gdy nieopatrznie dla zagospodarowania nadmiernych zapasów stłuczki ze szkła ołowiowego użyto ją do wytopu szkła sodowego.

Przy budowie tak wielkiej inwestycji jak huty szkła zadbane również o mieszkania dla hutników, w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych powstały dwa osiedla hutnicze, hotele robotnicze. Również doprowadzono do wybudowania i uruchomienia nowej Zasadniczej Zawodowej Szkoły Szklarskiej w Krośnie.

Równocześnie z gruntowną poprawą warunków do prowadzenia przedmiotów teoretycznych zadbane o stworzenie warsztatów hutniczych do zajęć praktycznych. Do swojej dyspozycji szkoła otrzymała niewielki piec do wytopu szkła. Zajęcia praktyczne prowadzili oddelegowani z huty i opłacani przez nią wieloletni mistrzowie z tej branży.

Wspólny wysiłek nauczycieli o wykształceniu pedagogicznym i technicznym oraz praktyków pozwolił w przyszłych latach zabezpieczyć wykwalifikowane kadry hutników szkła dla rozbudowującej się huty. Ich kunszt znany był w kraju i za granicą.

Tymczasem początek lat sześćdziesiątych przyniósł w życiu huty wiele znaczących zmian związanych z dalszym rozwojem. Podjęto decyzję o lokalizacji i budowie nowej huty szkła gospodarczego zwanej Krosno II. Zakład ten zlokalizowano w sąsiedztwie Huty Szkła Technicznego po stronie wschodniej.

Warto wspomnieć również, że w drugiej połowie lat pięćdziesiątych wyrobami ze szkła gospodarczego zaczęli interesować się odbiorcy zagraniczni z USA, Kanady i Wielkiej Brytanii. Firmą, która zajęła się koordynacją i organizacją eksportu stała się Centrala Eksportowa – Importowa „Minex” w Warszawie. Do zadań tej centrali należało zawieranie kontraktów handlowych, przygotowanie wizyt klientów zagranicznych w Krośnie, zabezpieczenie tłumaczy, rozliczenie zawartych transakcji i inne czynności w oparciu o zawartą umowę z Hutą. Zapłatą za te usługi była stosowna prowizja od zawartych kontraktów.

Początki eksportu były trudne, przede wszystkim ogromną troską należało otaczać jakość wykonywanych produktów,

terminowość, właściwe opakowanie itp. Bylejakość nie wchodziła w grę, drobna niestaranność przy realizacji przyjętego zamówienia powodowała przykre konsekwencje dla huty i ludzi zatrudnionych przy tej produkcji. Solidna praca zaczęła stopniowo owocować pozytywnymi skutkami. Szkło krośnieńskie zaczęło się cieszyć coraz większym zainteresowaniem klientów zagranicznych.

Ten czynnik legł u podstaw decyzji o budowie drugiego zakładu szkła gospodarczego w Krośnie przez władze państwowe.

Wspominając początki eksportu wyrobów ze szkła gospodarczego należy podkreślić że zrodził się w zakładzie Krosno I (tzw. „starej hucie”).

W nowo budowanym zakładzie Krosno II zlokalizowano w początkowym okresie dwa piece dwunastodonicowe do topnienia szkła kolorowego oraz jeden piec wannowy na szkło bezbarwne.

W tym zakładzie w początkowym okresie wystąpiło sporo trudności natury organizacyjnej i technicznej. Najwięcej problemów sprawiało prowadzenie wytopu szkieł kolorowych w piecach donicowych. Na skutek pewnych błędów w konstrukcji pieców oraz braku doświadczenia przez ich obsługę doszło do stopienia donic i zniszczenia wytapianego szkła. Zdarzenia tego typu występowały kilkakrotnie powodując znaczne straty materialne oraz kilkudniowe przerwy w produkcji.

W początkach lat sześćdziesiątych zaczął się rodzić plan budowy automatycznej linii produkcji szklanek o wysokiej wydajności. Zainstalowane w Krośnie dwa automaty „Sloan” charakteryzowały się małą wydajnością w stosunku do potrzeb oraz niską jakością produktu. Zrodziła się początkowo koncepcja zakupu z zachodu automatu Hartford zwanego H-28 zamieniona w konkretną decyzją o przyznaniu środków dewizowych na zakup tej linii. Tę inwestycję zlokalizowano w zakładzie Krosno II.

Kolejne lata charakteryzowały się dynamicznym wzrostem eksportu głównie szkła gospodarczego, uruchomieniem wysokowydajnej linii do produkcji szklanek w zakładzie Krosno II, w hucie technicznej przekazaniem do eksploatacji dalszych ciągów produkcji rur ze szkła neutralnego i ołowiowo-sodowego. Nadwyżki w stosunku do potrzeb kraju w tym ostatnim asortymencie z powodzeniem zaczęto eksportować do Jugosławii, Bułgarii i Czechosłowacji, osiągając wynik w szczytowym

okresie ok. tysiąc ton tego produktu.

Ważnym wydarzeniem dla Huty Szkła Technicznego była decyzja o przyznaniu środków finansowych na zakup urządzeń do automatycznej produkcji baloników żarówkowych dla zaspokajania stale rosnących potrzeb krajowych producentów wyrobów gotowych w Pabianicach, Pile, Katowicach i Warszawie. Przy dwóch piecach zaprojektowanych przez Biuro Projektów Przemysłu Szklarskiego w Warszawie i wykonanych przez Szkłobudowę w Sosnowcu zainstalowano pięć automatów włoskich, pozwalających wytwarzać baloniki do żarówek małogabarytowych i do dużych wysokowatowych. Opanowanie tej produkcji wymagało wiele wysiłku i zdobycia nowych kwalifikacji od zatrudnionych na tym odcinku młodych członków załogi. Po przejściowych trudnościach wyznaczony temat zakończono powodzeniem, polskie fabryki żarówek zaczęły otrzymywać niezbędne ilości półfabrykatów.

W roku 1967 Krośnieńskie Huty Szkła przejęły pod swój zarząd Hutę Szkła Technicznego w Jaśle, specjalizującą się w produkcji szkła sygnalizacyjnego ochronnego i witrażowego.

Wraz z przejęciem tego zakładu miejscowe władze i załoga liczyły, że ta zmiana doprowadzi do modernizacji zakładu i poprawy warunków pracy. W ramach inwestycji modernizacyjnych wybudowano nowy piec wannowy oraz zestawianię, dozbudowano warsztat mechaniczny w nowe maszyny obróbki form metalowych. Podjęto produkcję szkieł reflektorowych do samochodów i innych pojazdów, zaspokajając potrzeby polskiego przemysłu motoryzacyjnego. Powstałe nadwyżki z powodzeniem przeznaczono na eksport do innych krajów.

Dobre wyniki w opanowywaniu nowych produkcji szkła technicznego, terminowe uzyskiwanie projektowanych zdolności produkcyjnych w zakładzie szkła gospodarczego nr 2 oraz rozwijanie eksportu wpłynęły w decydującym stopniu na przyznanie przez władze państwowe dużych środków finansowych na kolejne inwestycje w Krośnie. Środki te zostały przeznaczone na budowę zakładu szkła gospodarczego nr 3 oraz pierwszego w Polsce zakładu włókna szklanego. Przed wykonaniem tych zadań oddano do użytku biurowiec, gdzie zlokalizowano wszystkie służby kierujące pracą przedsiębiorstwa (dotychczas rozrzucone w różnych miejscach w Krośnie), internat dla uczniów szkoły zawodowej oraz centralną stołówkę

z niewielkim hotelikiem (głównie dla obsługi klientów zagranicznych). Wybudowano również budynek wraz z halą półtechniki, przeznaczony dla potrzeb Zakładowego Laboratorium Badawczego. Zakład szkła gospodarczego nr 3 został przekazany do eksploatacji w m-cu lipcu 1970 r.

Zatrudnienie w tym obiekcie znalazło ok. 1000 pracowników, głównie mieszkańców Krosna i okolic. Niezmiernie trudnym i ważnym zadaniem była budowa Zakładu Włókna Szklanego. Trudności wynikały z tego, że ten rodzaj produkcji i technologii był znikomo znany w Polsce, kadre inżynierijno-techniczną pod budowę zakładu trzeba było przygotować od podstaw zaś większość maszyn i urządzeń oraz technologię zaimportowano z Wielkiej Brytanii i USA. Wyborem dostawcy maszyn i urządzeń oraz technologii produkcji włókna szklanego zajęły się następujące jednostki Polimex – Cekop – Zjednoczenie Przemysłu Szklarskiego i Ceramicznego oraz Krośnieńskie Huty Szkła. Kompleksowe projektowanie tej inwestycji zlecono Biuru Projektów Przemysłu Szklarskiego w Warszawie. Wykonawstwo robót budowlano-montażowych powierzono Rzeszowskiemu Przedsiębiorstwu Budownictwa Przemysłowego. Rolę podwykonawców robót specjalistycznych sprawowały następujące przedsiębiorstwa: Instal – Rzeszów, Elektromontaż – Kraków, Piecobudowa Kraków, Szklóbudowa Sosnowiec i Jaroszwiec. Wymienione przedsiębiorstwa budowlane dysponowały doświadczoną kadrą, nowoczesnym w owym czasie sprzętem oraz dobrze zorganizowanym zapleczem technicznym.

Trzeba przyznać, że dla ministerstwa Budownictwa i Przemysłu materiałów Budowlanych ta budowa (inwestycja) miała charakter priorytetowy. Wywierało to znaczący wpływ na tempo wykonawstwa robót budowlanych i montażowych oraz przygotowanie surowców dla potrzeb nowego zakładu. Koordynację oraz nadzór inwestycyjny ze strony Krośnieńskich Hut Szkła pełniła istniejąca służba, zaś przygotowanie kadry i jej szkolenie powierzono pionowi postępu technicznego. Ta ostatnia służba uczestniczyła w końcowych pracach montażowych, w ich odbiorach technicznych.

Zakład Włókna Szklanego w Krośnie został oddany do eksploatacji.

W ciągu dwóch lat oddano do eksploatacji w Krośnie obiekty dające zatrudnienie 1500 osobom, w tym wielu inżynierom,

technikom, absolwentom szkół zawodowych oraz młodym ludziom przyuczonym do zawodu w przedsiębiorstwie.

W początkach lat siedemdziesiątych, bo już w roku 1972 liczba zatrudnionych przekroczyła 6500 osób.

Krośnieńskie Huty Szkła stały się nie tylko największym zakładem w przemyśle szklarskim w Polsce, ale również liczącym się przedsiębiorstwem w województwie i w kraju.

Szybko rosnący eksport kierowany do takich państw jak USA, Wielka Brytania, Francja, RFN, Australia, Austria, Włochy, Dania, Nowa Zelandia i innych pozwalał na uzyskiwanie dewiz. Część tych środków otrzymywało przedsiębiorstwo w postaci tzw. odpisów, co umożliwiało zakupy niektórych surowców i materiałów oraz urządzeń i maszyn w państwach zachodnich.

Następny okres przypadający na lata siedemdziesiąte i osiemdziesiąte to okres zakupów nowych urządzeń i uruchomień:

- ▶ pierwszej w Polsce automatycznej linii do produkcji kieliszków i zlokalizowanie jej w zakładzie Krosno II, zakupionej w firmie SORG (RFN) Typ JWP – 16
- ▶ automat do produkcji szklanek Hartford – 28 o rocznej wydajności 23 mln szt.
- ▶ linię automatyczną produkcji szklanek o wysokim standardzie i poj. od 100-400 g
- ▶ linię automatyczną produkcji szklanek w japońskiej firmie ITOH.

Huta Szkła Technicznego na przestrzeni lat 1960-1990 stała się największym zakładem Krośnieńskich Hut Szkła zatrudniając ok. dwa tysiące pracowników. W tych latach zagospodarowano w pełni obydwie hale produkcyjne budując w nich dwanaście pieców wannowych.

Obok czynnych wcześniej urządzeń do produkcji rur ze szkła neutralnego, ołowiowo-sodowego, sodowego oraz szkła technicznego (butelki do krwi i plazmy, szczepionek, szkieł wodowskazowych do kotłów oraz różnego rodzaju kloszy do lamp ulicznych i kopalni węgla) oddano do eksploatacji

- ▶ linię automatycznej produkcji rur ze szkła boro-krzemowego dla potrzeb przemysłu farmaceutycznego,
- ▶ nowoczesną linię do automatycznej produkcji rur jarzeniowych, zakupioną w Japonii (firma ITOH),
- ▶ automatyczną linię do formowania szklanek zakupioną też w Japonii (firma ITOH),

- ▶ automatyczną linię do produkcji kieliszków, zakupioną w RFN w firmie SORG Typ JWP – 16..

W ramach prowadzonych inwestycji wybudowano w tych latach Zakład Zaplecza Technicznego, na terenie najstarszego zakładu hut („starej hucie”) wybudowano od podstaw obiekt gdzie zlokalizowano centralną wzorcownię wyrobów ze szkła oraz część socjalną dla załogi oraz poszerzono dotychczasową tzw. infrastrukturę jak sieć bocznic kolejowych, stacji sprężonego powietrza, tlenownię, itp.

Należy podkreślić, że wykonanie takich zadań w wielu przypadkach wiązało się z przeprowadzeniem skomplikowanych technicznych prac budowlano-instalacyjnych. Wszystko to udało się wykonać z powodzeniem dzięki współpracy i pracy projektantów, służb inwestycyjnych i technicznych huty oraz firm wykonawczych.

Warto podkreślić, że w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych w Zakładowym Laboratorium Badawczym uruchomiono doświadczalną produkcję włókna ze szkła tytanowego dla potrzeb stoczni marynarki Wojennej, powielając ją w oparciu o uzyskane doświadczenie w Hucie Szkła Technicznego. Współpracując z wyższymi uczelniami, a szczególnie z Politechniką Szczecińską opracowano technologię przetwórstwa włókna szklanego, lokalizując część tej produkcji w nowo zbudowanej hali obok Zakładu Włókna Szklanego. Wymienić należy wśród nich tylko linię ciągłej produkcji prętów dla potrzeb telekomunikacji, rolnictwa i górnictwa, różnego rodzaju elementów dla potrzeb elektrotechniki, wytwarzanych metodą prasowania. Wykorzystując przez Zakład Włókna Szklanego opuszczone przez wykonawców pomieszczenia zaplecza budowlanego uruchomiono tzw. „małą stocznię”. Wytwarzano tu kajaki, łodzie dwuosobowe oraz inne produkty. W roku 1980 w czasie dotkliwej powodzi – wylewu Wisłoka i Jasiołki dla ratowania dobytku mieszkańców Krosna i okolic użyto łodzi dwuosobowych wypożyczając je Straży Pożarnej.

Teraz wspomnę jak wyglądało kształcenie kadr zawodowych dla potrzeb KHS. Przygotowanie kadr hutniczych powierzono Zasadniczej Szkole Przemysłu Szklarskiego utworzonej 1 września 1959 roku. Pierwszych 52 uczniów rozpoczęło naukę w budynkach Technikum Włókienniczego w Krośnie. Już w roku 1961 w ramach środków inwestycyjnych KHS oddano dla potrzeb szkoły nowy

budynek. Zajęcia praktyczne uczniowie odbywali początkowo w zakładzie Krosno I, a następnie od roku 1962 przy piecu wannowym zbudowanym dla potrzeb szkoły w Hucie Szklą Technicznego. Ze środków przedsiębiorstwa wybudowano w 1968 roku oddzielny obiekt dla prowadzenia zajęć praktycznych z piecem wannowym, odprężarką tunelową oraz częścią socjalną dla uczniów. W obiekcie tym nauczyciele zawodu oraz uczniowie mieli pełne możliwości wykorzystania swoich zdolności. Część wyrobów wytworzonych w czasie zajęć praktycznych była sprzedawana do jednostek handlowych powiatu krosnieńskiego. Z uzyskanych w ten sposób środków finansowych szkoła mogła wykorzystywać do organizacji wycieczek i obozów dla uczniów. W pierwszej połowie lat sześćdziesiątych przy szkole zorganizowano zaoczny punkt Technikum Szklarskiego w Wołominie, gdzie wielu pracowników KHS posiadających średnie wykształcenie zdobyło zawód technika branży szkła.

W kolejnych latach wielu zdolnych absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej zdobywało w ten sposób średnie wykształcenie.

W miarę rozwoju przedsiębiorstwa rosły potrzeby na kadrę z wyższym wykształceniem technicznym. Stąd dla zaspokojenia tych potrzeb dyrekcja przedsiębiorstwa w drugiej połowie lat sześćdziesiątych doprowadziła do podjęcia decyzji przez Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie o utworzeniu w Krośnie punktu zaocznego uczelni o specjalności technologia szkła. Wielu pracowników Krośnieńskich Hut Szkła posiadających średnie wykształcenie ogólne lub techniczne skorzystało z tej szansy uzyskując tytuł inżyniera. W zdecydowanej większości absolwenci tych studiów zostali zagospodarowani w przedsiębiorstwie macierzystym zajmując odpowiednie stanowiska, część została zatrudniona w innych hutach szkła w Polsce. Kierownictwo przedsiębiorstwa przeznaczając znaczne środki finansowe i tworząc sprzyjający klimat dla rozwoju szkolnictwa zawodowego przyczyniło się do zaspokajania potrzeb kadrowych na różnych szczeblach oraz podniesienia poziomu kwalifikacji. Począwszy od roku 1962 poprzez kolejne lata absolwenci: szkoły zawodowej obejmowali stanowiska majstrów (brygadzystów) zespołów hutniczych, technikum zaocznego w branży szkła mistrzów (hutmistrzów) zaś inżynierowie – odpowiedzialne stanowiska kierownicze oddziałów, wydziałów

Symboliczne rozpalenie w Zakładzie Krosno 2 pieca wannowego do topienia szkła dla automatycznej produkcji kieliszków (pierwszej w Polsce), - Krosno, lata 70-te

w przedsiębiorstwie. Nie brak przykładów, że byli pracownicy po ukończeniu studiów zaocznych obejmowali stanowiska kierownicze w innych hutach szkła w Polsce. Niektórzy zaś wykorzystując możliwości lat osiemdziesiątych tworzyli własne firmy dające zatrudnienie wielu osobom.

Lata osiemdziesiąte były okresem wielu wydarzeń w historii przedsiębiorstwa. Kryzys w kraju w roku 1980 wpłynął na pogorszenie sytuacji gospodarczej Krośnieńskich Hut Szkła. Nastąpiło znaczne obniżenie wydatków na inwestycje. Rok 1982 dla przedsiębiorstwa nie był łatwy, ogłoszone sankcje gospodarcze państw zachodnich wobec naszego kraju wpłynęły niekorzystnie na sytuację ekonomiczną firmy. Zdecydowanym zmniejszeniem zamówień na wyroby ze szkła gospodarczego zareagowały firmy krajów zachodnich. Wystąpiły ogromne problemy z zakupem materiałów i surowców niezbędnych do produkcji ze względu na brak środków finansowych oraz stosownych blokad ze strony dotychczasowych dostawców, nastąpił spadek nakładów inwestycyjnych na realizowane zamierzenia modernizacyjne. Trzeba było dokonać wielu działań, by zachować przyzwoity poziom produkcji i nie zwalniać części załogi. W miarę upływu czasu już pod koniec roku 1982 sytuacja gospodarcza zaczęła się poprawiać. Odbiorcy zagraniczni zaczęli ponownie lokować zamówienia na produkowane przez hutę wyroby.

Lata osiemdziesiąte nie należały do łatwych dla prowadzenia tak dużego przedsiębiorstwa, kryzys gospodarczy kraju zapoczątkowany w roku 1980 mimo wielu inicjatyw podejmowanych przez czynniki rządowe nie ulegał zdecydowanej zmianie na lepsze. Wychodzenie z kryzysu było bardzo spowolnione, a nawet wręcz niemożliwe. Ta sytuacja wywierała również wpływ na stan przedsiębiorstwa. W tych

latach udało się ukończyć i uruchomić jedno zamierzenie związane z produkcją wojłoków, rozpocząć budowę centralnej zestawiarni oraz odbudować i odrestaurować pałac w Nozdrzcu (z ruin), ale zamiar i przymiarki do budowy nowego zakładu włókna szklanego o rocznej wydajności 20 tys. ton w rejonie Turaszówki spełzły na niczym.

Niemniej jednak jeszcze w roku 1989 huty pracowały na pełnych obrotach zatrudniając blisko 7000 pracowników.

Następne trudne lata spowodowały sprywatyzowanie przedsiębiorstwa i doprowadzenie do jego upadłości. Syndyk masy upadłościowej prowadząc ten stan przez okres siedmiu lat w roku 2017 znalazł nabywców sprzedając Hutę Szkła w Jaśle, Zakład Włókna Szklanego w Krośnie oraz tę część KHS którą wcześniej nazywano Hutą Szkła Technicznego, Krosno II i Krosno III. Nowy nabywca tych trzech zakładów podtrzymał dotychczasowy profil produkcyjny (wytwarzanie wyrobów ze szkła gospodarczego metodą ręczną i automatyczną) zatrudniając około 2000 pracowników. Wcześniej sprzedano różnym odbiorcom obiekty najstarszej huty szkła w Krośnie, obiekty wypoczynkowe w Tylawie oraz odbudowany pałac Skrzyńskich w Nozdrzcu. Teren „starej huty” został zabudowany obiektem handlowym Kaufland, halę wannową przebudowano na cele handlowe, zaś budynek biurowo-socjalny na cele mieszkalne. Ta sytuacja i całkowicie unieruchomiony dawny zakład Krosno II sprawiają przygnębiające wrażenie. myślę, że marzeniem wielu Krośnian jest aby huta szkła działała jak za dawnych lat.

*Oprac. Anna Dąbrowska-Laskoś
na podstawie książki „Moje wspomnienia”,
której autorem jest jej Ś.P. ojciec
Jerzy Dąbrowski*

Nowoczesne laboratoria inżynierskie w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie

dr inż. Bernadeta
Rajchel

dr inż. Tomasz
Pytlowany

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie posiada cztery kampusy, w których kształcą się studenci 23 kierunków studiów licencjackich, inżynierskich i magisterskich. W Kampusie Technicznym, zlokalizowanym przy ul. Dmochowskiego 12, od stycznia 2020

roku studenci i wykładowcy mają do dyspozycji zbudowany od podstaw, nowoczesny budynek laboratoryjno – dydaktyczny. Utworzono w nim sześć laboratoriów, wyposażonych w najnowszy sprzęt naukowo – badawczy, w tym Laboratorium odnawialnych źródeł energii, Laboratorium badań elementów i konstrukcji inżynierskich, Laboratorium inżynierii drogowej, Laboratorium górnictwa i geotechniki, Laboratorium oceny jakości produktów rolnych i żywności oraz Laboratorium Zielarstwa. Budynek powstał z zastosowaniem energooszczędnych rozwiązań, w tym dolne źródło ciepła gruntowego z 15 otworowymi wymiennikami ciepła o głębokości 100 m każdy. Kotłownia budynku poza funkcjami technicznymi pełni także funkcję naukowo – pokazową,

z wyposażeniem w kocioł gazowy, pompę ciepła, instalację solarną oraz trzy typy instalacji fotowoltaicznych. Część budynku od strony południowej, została przekryta stropodachem – tarasem technicznym, na którym zostały umieszczone urządzenia techniczne, które spełniają funkcję użytkową oraz dydaktyczną. Wejście na taras techniczny wykonane jest bezpośrednio z klatki schodowej budynku, w poziomie poddasza strychowego. Zadaszenie wejścia głównego, do budynku, stanowi taras wsparty na słupach. Taras został wykonany w technologii tarasu zielonego (pełni funkcję „pomocy dydaktycznej”), z zabezpieczeniem balustradami w postaci tafli szkła bezpiecznego montowanego bezramowo. Inwestycja w budynek i jego wyposażenie została wsparta finansowo w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego, 2014-2020 oraz ze środków budżetu państwa.

Laboratorium górnictwa i geotechniki, w którym swoje umiejętności praktyczne rozwijają studenci kierunku inżynieria środowiska, wyposażone jest w specjalistyczne urządzenia do inspekcji sieci sanitarnych, analizy wody i ścieków, pomiarów geotechnicznych, geochemicznych, geofizycznych, geodezyjnych. Znajdują się w nim także stanowiska, m. in.: do pomiaru przepływu płynów wykonane w ramach prac zaliczeniowych czy inżynierskich przez studentów kierunku. W laboratorium tym studenci mają znakomite warunki do przyswojenia wiedzy i umiejętności w zakresie instalacji sanitarnych, wentylacji, kanalizacji,

Laboratorium badań elementów i konstrukcji inżynierskich oraz laboratorium inżynierii drogowej

Laboratorium odnawialnych źródeł energii

instalacji gazowych i grzewczych. mają do dyspozycji nowoczesny sprzęt pomiarowy, makiety instalacyjne, a także widoczne na suficie instalacje, które mogą analizować w warunkach rzeczywistych. Dzięki temu zdobywają ważne informacje niezbędne do ubiegania się o uprawnienia budowlane instalacyjne po zakończeniu studiów. W tym miejscu warto podkreślić, że inżynieria środowiska to nie ochrona środowiska, bo te pojęcia są często mylone. Inżynieria środowiska to głównie projektowanie i wykonawstwo

instalacji gazowych, sanitarnych, grzewczych, wentylacji i klimatyzacji, obiektów hydrotechnicznych.

W Laboratorium Badań Elementów i Konstrukcji Inżynierskich oraz Laboratorium Inżynierii Drogowej został zainstalowany najnowocześniejszy sprzęt pozwalający na wykonanie wszystkich niezbędnych badań materiałów budowlanych, elementów konstrukcji oraz modeli konstrukcji w skali laboratoryjnej i rzeczywistej. W laboratoriach można określać parametry wytrzymałościowe, wykonywać testy zmęcze-

niowe, badać zachowanie konstrukcji pod obciążeniem statycznym i dynamicznym, wykonywać pomiary odkształceń, przemieszczeń, kątów obrotu i sił, a także innych parametrów z zastosowaniem cyfrowej korelacji obrazów. W ramach wyposażenia laboratorium drogowego sprzęt badawczy pozwala badać różnorodne właściwości materiałów drogowych, jak nawierzchni oraz warstw konstrukcyjnych i podłoża istniejących dróg.

Kolejnym laboratorium inżynierskim jest laboratorium odnawialnych źródeł energii wyposażone m. in.: w stanowisko do wyznaczania charakterystyk przepływowych małych zaworów, stanowisko do wyznaczania charakterystyki wymiennika powietrze /woda, kamerę termowizyjną, analizator spalin z sondą, a także stanowiska paneli fotowoltaicznych wykonane przez studentów.

W laboratoriach realizowane są głównie zajęcia ze studentami, ale także prowadzone są warsztaty z uczniami szkół średnich. Ponadto, laboratoria służy pracownikom do prowadzenia działalności badawczo-naukowej.

Fot. T. Pytlowany, B. Rajchel, J. Wnuk

Otwarcie Laboratorium sieci i usług 5G w Krośnie

Po trzech latach intensywnych przygotowań w dniu 21 listopada 2024 r. miało miejsce uroczyste otwarcie Laboratorium sieci i usług 5G w Krośnie. To jedno z najnowocześniejszych laboratoriów technologii 5G w Polsce.

Zaprojektowana infrastruktura jest w całości zgodna z architekturą sieci 5G i będzie umożliwiać prowadzenie projektów oraz badań w następujących obszarach:

1. Testowanie rozwiązań sprzętowych oraz programowych z zakresu komunikacji przy użyciu technologii 5G.
2. Rozwiązania z zakresu wirtualnej rzeczywistości (VR) i rozszerzonej rzeczywistości (AR), przesyłania, analizy i obróbki obrazu wysokiej rozdzielczości w czasie rzeczywistym.
3. Tworzenie i testowanie rozwiązań sieciowych, platform i aplikacji bazujących na technologii 5G (między

innymi integracja z technologiami Internetu Rzeczy).

4. Zastosowania sztucznej inteligencji dla rozwiązań 5G. Badania nad automatyczną analizą nagrań wideo pozwalającą maszynom podejmować autonomiczne decyzje.

Laboratorium będzie również wykorzystywane na potrzeby kształcenia studentów w obszarze nowych technologii dostępowych oraz do prowadzenia projektów badawczych i wykonawczych. W związku z tym, że technologie 5G mogą być szeroko stosowane w różnych gałęziach przemysłu i życia codziennego, laboratorium 5G będzie mogło wspierać procesy dydaktyczne na różnych kierunkach kształcenia Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Krośnie.

Laboratorium sieci i usług 5G to miejsce, które otwiera nowe perspektywy dla nauki, biznesu i lokalnej społeczności.

Budowa laboratorium to nie tylko krok milowy dla uczelni, ale również szansa na rozwój dla całego regionu.

Fot. Jacek Wnuk, PANS w Krośnie

Międzypokoleniowa Akademia Muzyczna w Rzeszowie

Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów w 2024 roku zorganizowało koncerty w ramach Międzypokoleniowej Akademii Muzycznej w Rzeszowie. Projekt zakładał serię spotkań artystyczno-edukacyjnych obejmujących zarówno klasyczne recitale muzyczne, koncerty o niecodziennej obsadzie, koncerty niesztampowe, o luźniejszym charakterze, spotkania z artystami oraz warsztaty artystyczne. Trzy z nich odbyły się w artystycznej Galerii Integracyjnej PDK OIIB na ul. Krakowskiej 289.

Koncert nr 1

Bajkowa Podróż muzyczna nie tylko dla dzieci! Wystąpili DuoAccosphe-re, w składzie Alena Budziňáková i Grzegorz Palus. W programie utwory Jean Philippe Rameau oraz Edvarda Griega. Przed koncertem wykonawcy opowiedzieli o baśni w muzyce.

Koncert nr 2

Piosenki retro akustycznie: stare, międzywojenne, popularne piosenki w zaskakujących aranżacjach. Wykonawcy: Anna Bugajska (wokół), Marta Mołodyńska-Wheeler (fortepian). Koncert połączony z warsztatami teatralnymi.

Specjalny koncert świąteczny!

Święta klasycznie i nieklasycznie – Kooperatywa Pianistyczna, a w jej wykonaniu utwory klasyczne oraz unikatowe aranżacje kolęd na cztery ręce autorstwa M. Mołodyńskiej-Wheeler. Wystąpili: Monika Gardoń-Preinl, Marta Mołodyńska-Wheeler, Grzegorz Mania.

W finale Medley świąteczny na 6 rąk! Przed koncertem warsztaty plastyczne z tworzenia ozdób świątecznych.

Dofinansowano z budżetu Gminy miasto Rzeszów.

Fot. SPMK.

Oprac. Paulina Richter

„GALERIA INTEGRACYJNA” PDK OIIB w Rzeszowie

WYSTAWA MALARSTWA SYLWESTRA STABRYŁY

22 stycznia 2025r., w przestrzeniach budynku Izby Inżynierów Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, w Galerii Integracyjnej w Rzeszowie, miał miejsce wernisaż wystawy malarstwa Sylwestra Stabryły „ISTOTA LUDZKA”.

Cztery Gracje, 140x130cm, olej na płótnie, 2024r

Tropiąc rzeczywistość odnajduję nierealny świat. Staram się opowiadać o prawdach uniwersalnych, ideach, człowieku i jego kondycji w sposób prosty i szczerzy. Pokazywać świat, który znajduje się gdzieś bardzo daleko, a jednocześnie blisko nas. Czynnikiem do powstania obrazu może stać się prawie wszystko: rozmowa z kimś bliskim, charakterystyczne rysy twarzy znajomego, historia która miała miejsce tuż „za rogiem”, pewna poza modela, gest postaci lub zwykły przedmiot codziennego użytku.

Sylwester Stabryła – Absolwent Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno – Humanistycznego im. Kazimierza Puławskiego w Radomiu. Rok ukończenia- 2002. Dyplom z malarstwa – prof. Andrzej Gieraga, aneks z grafiki – prof. Krzysztof Wyzner. Zajmuje się malarstwem, grafiką, rysunkiem. Autor prac formujących się w obszerniejsze cykle : „True Story”, „Searching for Reality”, „ Raj Utracony”, „ Duzi Chłopcy”, „Dom dla kuracjuszek”, „Przed burzą”, „Kamuflaż”. Uczestnik wielu wystaw w kraju i za granicą, zdobywca nagród i wyróżnień. Finalista 43 Biennale malarstwa Bielska Jesień. Laureat Festiwalu Polskiego malarstwa Współczesnego. Zdobywca Grand Prix „Genius Saeculi” w hołdzie Magdalenie Abakanowicz oraz Grand Prix w Ogólnopolskim Konkursie „Materia Medicinalis, Materia Artificialis”. Nagroda miasta Sanoka za szczególne osiągnięcia w dziedzinie „Kultura i Sztuka”. Stypendium MKiDN za projekt „Ikonostas”. Czynny udział w sympozjach i plenerach malarskich

Realistyczne malarstwo jest ogromnie wymagające pod względem warsztatowym i wiedzy dotyczącej perfekcyjnej znajomości budowy przedmiotów, w tym ciała ludzkiego. Wymaga wnikliwej obserwacji, wielu lat pracy i nabycia doświadczenia,

aby operować swobodnie narzędziami malarskimi, by potem swobodnie móc realizować swoje indywidualne, niepowtarzalne, artystycznie ujęte przesłania.

Malarz-realista tworząc od zera, na białym płótnie, na białej martwej płaszczyźnie, za każdym razem poszukuje na nowo, w trudzie prostego wydawałoby się ruchu pędzla, tych właściwych form, kształtów, tej właściwej kolorystyki, właściwych proporcji i przekonujących efektów iluzji światła, dokonując równocześnie wyborów jedynych, najbardziej sugestywnych elementów dla swoich zestawień układów kompozycyjnych, w celu objawienia istoty i sensu treści dzieła i to bez względu na to czy posiłkuje się fotografią czy też modelem.

Dla malarza-realisty, każde nowe dzieło, stawia nowe wyzwania wodząc go po labiryncie zdobytej i przetwarzanej intelektualnie wiedzy oraz niezidentyfikowanych do końca

rzeczywistych i wymagowanych pojęciach zamieszkałych w wyobraźni, każąc jednocześnie podejmować decyzje, które dają najbardziej optymalne końcowe efekty.

W malarstwie realistycznym jak w muzyce - musi panować zasada logiki wszystkich elementów w akcie twórczym, o które nie tak łatwo. Nie da się „fałszować”, bowiem każde „ślizgnięcie palcem niewłaściwego dźwięku” niweczy idealny odbiór dzieła. Malarstwo realistyczne opiera się właśnie na balansowaniu pomiędzy formalnym, merytorycznym i estetycznym fałszem a prawdą, prawdą, której nie da się zakłamać, która jest mocno zauważalna, którą nawet laik jakimś dziwnym trafem gdy się zagubi - odczuwa i zauważa. Malarstwo realistyczne to niebываłe wyzwanie.

Bogini, 140x120cm, olej na płótnie, 2024 r. Bez słowa, 150x110cm, olej na płótnie, 2024 r. Zmiana miejsca, 120x110cm, olej na płótnie, 2024 r.

Na wystawie zatytułowanej „Istota ludzka”, Sylwester Stabryła właśnie z takim realistycznym malarstwem się zmagają, osiągając przy tym znakomite rezultaty. Bohaterem prac artysty jest człowiek – istota ludzka, której wizerunek opiera na modelach bliskich mu osób. Każdy obraz to realistyczne studium postaci i przedmiotów osadzonych w harmonijnie dobranym tle, które artysta określa przez jeden kolor dalszych planów przestrzeni lub układ niewielu elementów. Tło w jego obrazach pełni raczej rolę podrzędną.

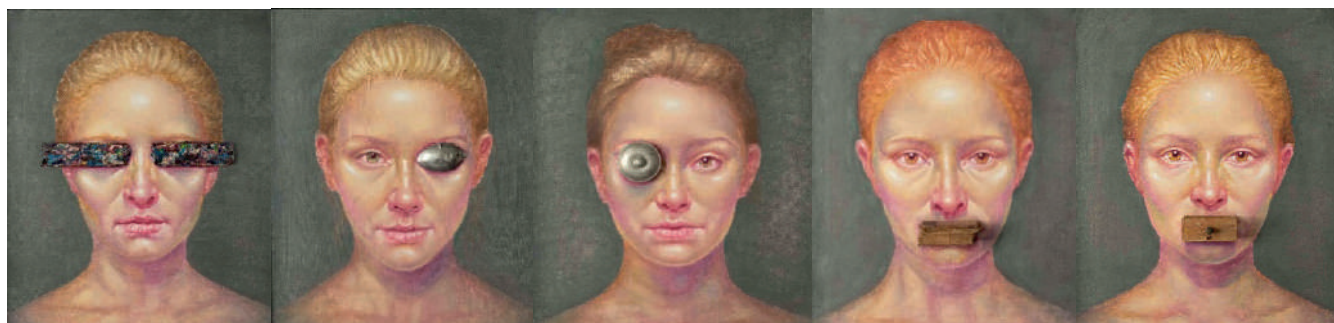
Artysta przedstawia człowieka w przeróżnych sytuacjach życiowych i układach kompozycyjnych. Maluje piękne portrety, sceny ilustrujące życiowe, codzienne problemy współczesnego człowieka, ale też sięga po dekoracyjne, oparte o sztukę starożytną, dzieła renesansu, baroku, alegoryczne, metaforyczne układy figuratywne.

Malując obrazy, Sylwester Stabryła sięga po specyficzną i rozpoznawalną tylko dla siebie kolorystykę. Nie używa żywych podstawowych kolorów wprost. Szuka je poprzez melanż pastelowych, rozbielonych chromatycznych barw tworząc delikatne, lekkie kompozycje, bądź wzmacniając ich walor jasności, używając przy tym ciemnego tła, świadomie wprowadzając kontrasty, akcentuje

i dynamizuje w obrazie figurację pięknych, wysportowanych, smukłych ciał bohaterów swojej narracji.

Bardzo wrażliwie, subtelnie łączy barwy zimne z ciepłymi. Znakomicie operuje światłem, pobłyskując tu i ówdzie wypukłości ciała ludzkiego czy też przedmiotów im towarzyszących.

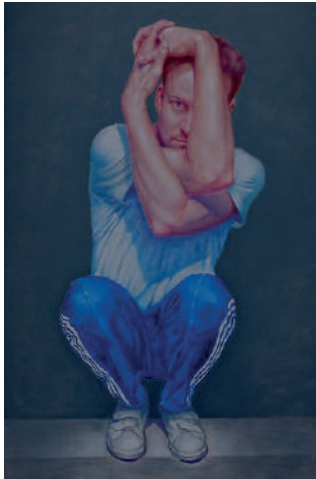
Obrazy Sylwestra Stabryły nie emanują drapieżnością, tragedią, czy ogromem cierpienia, raczej wprowadzają odbiorcę w stan refleksji, zadumy, kontemplacji i spokoju. Mówiąc o człowieku, artysta przydaje mu w sposób sugestywny jego dobre cechy charakteru. Wizerunki jego postaci, to psychologiczne studia, które szczególnie widoczne są w wielu malowanych przez niego portretach, gdzie często twarze swoich bohaterów ubiera w rekwizyty, układając je wprost na twarzy. Osiąga przez to wyjątkowy efekt stymulacji kierunku odczytu ich i interpretacji. Wrażenia z oglądania portretów, szczególnie tych z rekwizytem, artysta dodatkowo wzmacnia poprzez szeroko otwarte oczy modela patrzących mocno i bezpośrednio w oczy odbiorcy. Portrety Stabryły zatrzymują w miejscu, hipnotyzują... nawet wtedy kiedy maluje je używając wręcz niewinnej, delikatnej, prawie monochromatycznej mgiełki kolorystycznej.

Kobiece portrety z rekwizytami

Bardziej spokojny, wyciszony odbiór dają prace ilustrujące sceny z powszedniego życia wzięte, przedstawiające ludzi zajętych swoją misją bycia tu na Ziemi. Artysta pokazuje różne

aspekty życia różnych ludzi, z którymi można się utożsamiać, bądź z boku zauważać jak, w swoim życiu, można spełniać się jeszcze inaczej.

Dyskretny, olej na płótnie, 150x100cm, 2018 r.

Badacze Natury, olej na płótnie, 140x120cm, 2018 r.

Niemyta dusza, 110x130cm, olej na płótnie, 2018 r.

Bardzo dekoracyjne, mocne kolorystycznie obrazy maluje artysta w oparciu o dzieła starych mistrzów, gdzie w sposób trochę przekorny, przedstawia dualistyczną naturę ludzką. Obrazy tego typu posiadają wyjątkowe walory estetyczne,

które w pierwszej kolejności swoją urodą przyciągają uwagę odbiorcy. I tu znów artysta pozostawia go z możliwością różnych interpretacji, a jednocześnie z zadumą nad pięknem człowieczego bytu

Sylwester Stabryła 15.04.2024, fot. R. Kamierczak

Sylwester Stabryła 15.04.2024, fot. R. Kaźmierczak

Zamiana miejsca, 110x120cm, olej na płótnie, 2024 r.

Sztuka Sylwestra Stabryły oparta na wzmocnionej wrażliwości obserwacji otoczenia, rzeczywistości, osobowości, to pogłębiona wiwisekcja psychologiczna i obyczajowa..... Jego prace wykreowane realistycznymi środkami wyrazu, tworzą światy wewnętrzne, spsychizowane – przede wszystkim obrazujące stany ducha oraz marzenia na jawie i we śnie.

Magdalena Rabizo-Birek

Poprzez swoją twórczość artysta wprowadza nas w swoje artystyczne zamysły, swoje intencje, ukazując istotę ludzką w poszukiwaniu swojej tożsamości, wyrrywającej się z przypisanej mu roli, próbującej zamaniifestować swoją odmienność, odkryć drugie ja, sięgnąć do wnętrza i odsłonić przynajmniej fragment skrywanej prawdy o sobie

Agata Sulikowska-Dejena

Malarstwo Sylwestra Stabryły zaciekawia intelektualną grą i urzeka niecodzienną estetyką formy. Eklektyzm akademickiego rysunku i swobodnego, subiektywnego koloryzmu, podkreślają wypracowany oryginalny styl artysty, jednocześnie stanowiąc świeżą i przekorną polemikę z twórczością wielkich światowych mistrzów malarstwa od renesansu po współczesność.

Surrealistyczne wizje wypowiedające alegoryczne treści wciągające widza w zawily labirynt symboli i różnorodnych pokładów interpretacji, tajemnicze, intrygujące tytuły oto wizytówka Sylwestra Stabryły, którego każdy obraz jest jak rozdział snutej przez twórcę historii żyjącego w obecnych czasach zwykłego człowieka.

Marcin Krajewski

Oprac. dr hab. Anna Baran

39 Konkurs na najlepszą pracę dyplomową studentów Politechniki Rzeszowskiej oraz Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2023/2024

6 grudnia 2024 roku odbył się kolejny 39 Konkurs na najlepszą pracę dyplomową studentów Politechniki Rzeszowskiej oraz Uniwersytetu Rzeszowskiego. Coroczne wydarzenie organizowane jest przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Rzeszowski. W przygotowaniu obecnej edycji Konkursu pomagali zarówno członkowie Koła SEP przy Uniwersytecie Rzeszowskim jak i Politechnice Rzeszowskiej. W tym roku gospodarzem wydarzenia był Uniwersytet Rzeszowski. Miejsce to, znane z wysokiej jakości kształcenia oraz nowoczesnych laboratoriów, stanowiło doskonałe tło dla wymiany wiedzy i doświadczeń między młodymi naukowcami.

Do etapu finałowego zostało zakwalifikowanych 10 projektów o mocno zróżnicowanej tematyce obejmującej zarówno zaawansowane technologie inżynierskie, jak i innowacyjne rozwiązania o charakterze typowo naukowo-badawczym. Podczas Konkursu poruszone były zagadnienia obejmujące tematykę technik lotniczych, systemów sterowania, sztucznej inteligencji, analizy materiałów i systemów radiokomunikacyjnych. Dyplomanci prezentowali swoje projekty na temat systemów awaryjnego sterowania samolotem, wykorzystania sterowników PLC w automatyce przemysłowej, implementacji techniki RFID w zastosowaniach telemetrycznych, badań nad właściwościami materiałów wykorzystywanych w druku 3D, a także nowatorskich podejść do rozpoznawania wzorców oddechowych u noworodków oraz gestów języka migowego. Projekty łączyły różnorodne dziedziny nauki, integrując informatykę, elektronikę, elektrotechnikę oraz sztuczną inteligencję, z naciskiem na praktyczne zastosowanie wyników

badania w realnych warunkach przemysłowych i medycznych. Konkursowi przewodniczył Kol. Zbigniew Styczeń, Prezes SEP Oddział w Rzeszowie.

W skład Jury Konkursowego weszli jako przewodniczący

- ▶ Kol. Zbigniew Styczeń, Prezes SEP Oddział w Rzeszowie
- ▶ Kol. Urszula Turek, Sekretarz Prezydium Zarządu SEP Oddział w Rzeszowie
- ▶ Kol. Robert Ziemia, Prezes Koła SEP Politechniki Rzeszowskiej
- ▶ Kol. Bogusław Twaróg, Prezes Koła SEP Uniwersytetu Rzeszowskiego
- ▶ Kol. Mariusz Węglarski, Sekretarz Koła SEP Politechniki Rzeszowskiej
- ▶ Kol. Adam Kowalski, Członek Zarządu SEP Oddział w Rzeszowie
- ▶ Kol. Wojciech Bieda, Przewodniczący Sądu Koleżeńskiego SEP Oddział w Rzeszowie

a także przedstawiciele i goście zaproszeni przez Gospodarza Konkursu

- ▶ Tadeusz Kwater, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Jarosławiu
- ▶ Jan Bazan, Uniwersytet Rzeszowski
- ▶ Aleksander Marszałek, Uniwersytet Rzeszowski

Dyplomanci, przedstawiając swoje projekty, wykazali się nie tylko dogłębną znajomością omawianych tematów, ale także wyjątkowym zaangażowaniem w realizację swoich prac. Ich wystąpienia pełne były pasji i entuzjazmu, co znacząco zwiększało atrakcyjność poruszanych zagadnień. Pewność siebie, z jaką prowadzili prezentacje, zrobiła wrażenie na Komisji

	Imię Nazwisko	Tytuł pracy	Opiekun
I	Dojka Mariusz	Studium awaryjnego sterowania samolotem w fazie lądowania	dr hab. inż. Marian Wysocki, prof. PRZ
II	Jamroży Damian	Prototyp i analiza platformy do rozpoznawania gestów polskiego języka migowego w czasie rzeczywistym z zastosowaniem metod uczenia maszynowego	dr. inż. Bogusław Twaróg
III	Wnuk Mikołaj	Koncepcja systemu radiotelemetrycznego z wykorzystaniem techniki RFID	dr hab. inż. Piotr Jankowski-Mi- hułowicz, prof. PRZ
W	Micał Michał	Badanie zastosowania algorytmów genetycznych w układach stabilizujących drgania	dr inż. Marcin Grochowina
W	Wiśniowski Jarosław	Badanie wytrzymałości elektrycznej filamentów do druku 3D przy napięciu przemiennym oraz udarowym	dr inż. Mariusz Trojnar
W	Ćwiąkała Adrian	Wykorzystanie głębokich sieci neuronowych w analizie i przewidywaniu wzorców oddechowych u noworodków z niewydolnością oddechową	dr. hab. Jana Bazana, prof. UR
W	Hara Hubert	Projekt i wykonanie układu detekcji i wizualizacji położenia dłoni	dr inż. Marcin Grochowina
F	Drożdżowski Radosław	Badanie przenikalności względnej filamentów do druku 3D w paśmie częstotliwości 20Hz-20kHz	dr inż. Mariusz Trojnar
F	Kalicki Patryk	Wykorzystanie sterownika PLC w systemie sterowania układem pneumatycznym	dr inż. Jacek Bartman

W – Dyplomanci z wyróżnieniem

F – Finałiści Konkursu

Konkursowej, a ich gotowość do dyskusji świadczyła o głębokiej znajomości tematu i umiejętnościach interpersonalnych. Pasja, ogromny wkład pracy oraz umiejętność przekazywania informacji na temat swoich projektów stanowią niewątpliwie solidną podstawę dla przyszłych sukcesów absolwentów w ich zawodowej karierze.

Dlatego też Jury miało bardzo trudne zadanie wyłonienia najlepszego projektu, niemniej jednak po długiej dyskusji przyznano nagrody za 1, 2 i 3 miejsce oraz cztery wyróżnienia (W). Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy uznania za swoje osiągnięcia oraz drobne upominki, które stanowią

symboliczne podziękowanie za ich trud i zaangażowanie. Nagrody te mają na celu docenienie ich wysiłku i motywowanie do dalszego rozwoju w dziedzinie nauki oraz technologii.

Dziękujemy bardzo sponsorom, w szczególności Firmie Elektromontaż Rzeszów oraz Zarządowi Rzeszowskiego Oddziału SEP, za ich wsparcie i hojność, dzięki którym możliwe było zorganizowanie tego wydarzenia oraz nagrodzenie uczestników. Ich wkład przyczynił się do sukcesu całego Konkursu i umożliwił wyłonienie młodych talentów, których praca i pasja zasługują na uznanie.

Oprac. Urszula Turek, fot. Robert Ziemia

Jubileuszowy 60-ty Bal Elektryka

1 stycznia 2025 roku w klubie Fabryka Smaku (dawny budynek stołówek Politechniki Rzeszowskiej) członkowie oraz sympatycy Oddziału Rzeszowskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich spotkali się na jubileuszowym 60 Balu Elektryka.

Wspaniałe kreacje w klimacie lat 60-tych, uśmiechy na twarzach pokazywały, że wszyscy przygotowani są na wspaniałą zabawę. Po krótkim otwarciu przez Zbigniewa Stycznia, Prezesa Oddziału rozpoczęła się kolejna zabawa taneczna. Jak co roku do tańca przygrywał zespół muzyczny PRO MUSIC kolegi Antoniego Klęska członka naszego stowarzyszenia, a stare i nowe przeboje śpiewała wokalistka zespołu Ania.

Atrakcje tegorocznego balu zostały przygotowane zarówno przez organizatorów jak i samych uczestników zabawy. Pierwszą atrakcją wieczoru był pokaz barmański w wykonaniu Mateusza. Uczestnicy podziwiali zonglerkę butelkami, szklankami i szejkerami, a wybrane spośród uczestni-

ków balu osoby mogły same spróbować tej sztuki. Była też okazja spróbowania koktajli przygotowanych przez Mateusza. Pokaz zakończył się efektownymi fajerwerkami oraz ognistymi podmuchami.

W trakcie balu organizowana była zbiórka charytatywna, która od 6 lat stanowi nieodłączny element naszych spotkań. Tegoroczna zbiórka przeznaczona była na wsparcie Domu dziecka w Strzyżowie. Pieniądze zebrane w trakcie balu zostaną przeznaczone na zimowy wypoczynek podopiecznych domu dziecka. Mamy nadzieję, że dzięki chojności członków i sympatyków SEP na wielu twarzach dzieci w Strzyżowie pojawi się uśmiech. Dziękujemy wszystkim którzy otwarli swoje serca na potrzeby innych.

Kolejne niespodzianki to występy kolegi Jurka i Jana. Kolega Jerzy Ochab wykonał najnowszą wersję „Balu Elektryków”, a następnie zaprosił całą salę do odśpiewania „Piosenki weteranów SEP-u”.

Kolega Jan Lech wraz z zespołem PRO MUSIC wykonał z dedykacją i podzięko-

waniami dla organizatorów piękny utwór „W gorącym słońcu Casablanki” oraz kilka innych utworów dedykowanych dla wszystkich uczestników balu. Wspaniałe brawa uczestników nagrodziły występy naszych kolegów.

Skoro był to jubileuszowy 60 Bal Elektryka nie mogło zabraknąć urodzinowego tortu. Punktualnie o godzinie 23 na salę przy akompaniamencie zespołu PRO MUSIC wjechał ogromny urodzinowy tort z okolicznościowym napisem. Prezes Zbigniew Styczeń rozpoczął uroczyste krojenie, a cała sala odśpiewała tradycyjne „100 lat”.

Wspaniała zabawa trwała do białego rana, a ostatni goście opóścili salę balową po godzinie 4 rano w niedzielę.

Mamy nadzieję, że jubileuszowy Bal Elektryka na długo pozostanie w naszej pamięci, ale już teraz zaczynamy myśleć o kolejnym balu. Żegnamy się tradycyjnym „Do zobaczenia za rok”.

*Oprac. Zbigniew Styczeń
Fot. Robert Ziemba, Bolesław Pałac
i Zbigniew Styczeń*

NIERUCHOMOŚCI

MATERIAŁY

WNĘTRZA

DOM I OGRÓD

SPRZĘT

TECHNOLOGIE

**PRODUKTY
I TECHNOLOGIE**

**PORADY
FACHOWCÓW**

**INWESTYCJE
I NIERUCHOMOŚCI**

Wydawca: **SAGIER**

Dział Promocji i Reklamy

501 509 004, reklama@sagier.pl

WWW.PORADNIKBUOWLANY.EU

Nagroda imienia prof. Stanisława Kusia

Nagroda ma charakter ogólnokrajowy, będzie przyznawana osobie lub zespołom wykazującym się twórczymi, innowacyjnymi oraz nieszablonywymi osiągnięciami w dziedzinie budownictwa, szczególnie w zakresie kształtowania, projektowania oraz realizacji konstrukcji budowlanych, opartymi na głębokiej wiedzy teoretycznej. Nagroda może również zostać przyznana osobie wykazującej się wyróżniającą działalnością na rzecz budowania autorytetu środowiska inżynierów budownictwa.

Wnioski, zawierające opis osiągnięć Kandydatki/Kandydata wraz z uzasadnieniem, życiorys i dorobek zawodowy należy składać do 15 marca w formie elektronicznej do Podkarpackiej Okrę-

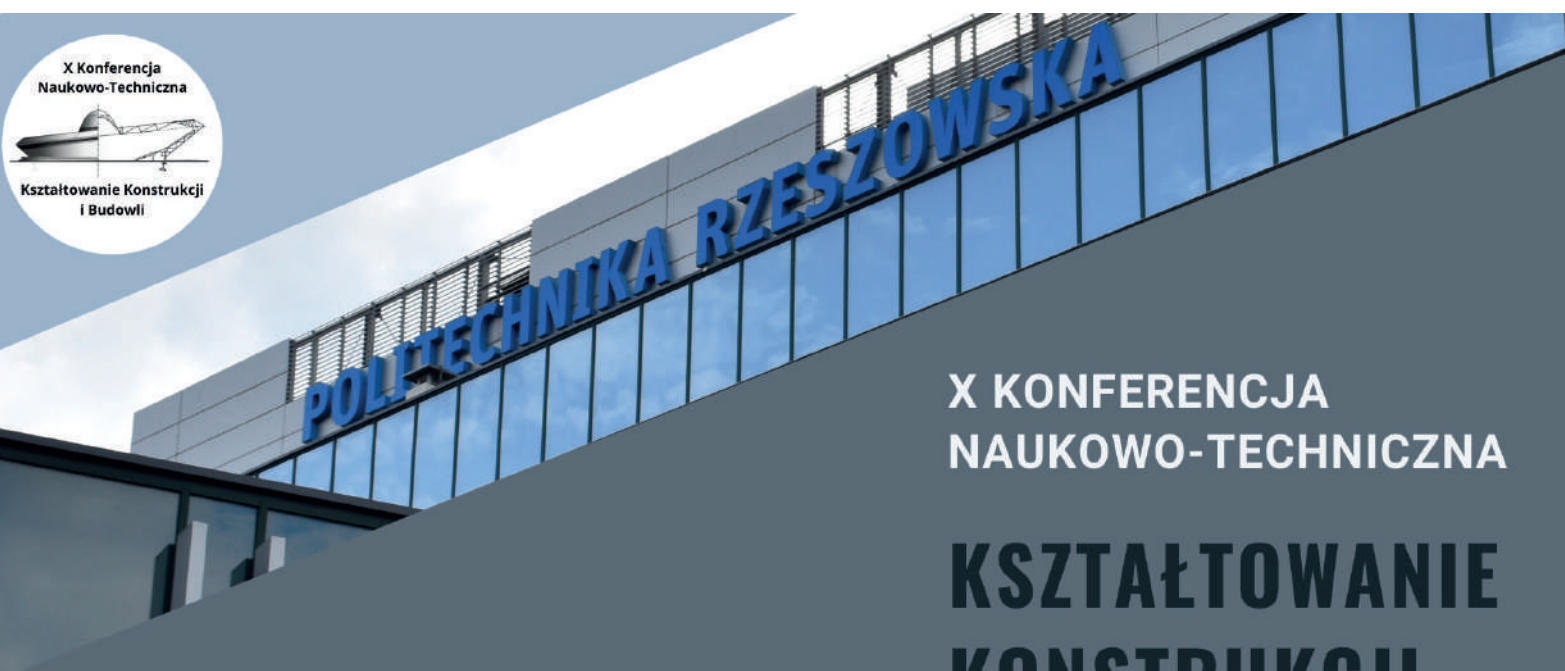
gowej Izby Inżynierów Budownictwa na adres: organizacja@inzynier.rzeszow.pl, z kopią do Przewodniczącego Kapituły dr hab. inż. Lucjana Ślęczki, prof. PRz, na adres: sleccka@prz.edu.pl.

Z poważaniem

PRZEWODNICZĄCY OKRĘGOWEJ RADY
PODKARPACKEJ OKRĘGOWEJ IZBY INŻYNIERÓW
BUDOWNICTWA
GRZEGORZ DUBIK

PRZEWODNICZĄCA POLSKIEGO ZWIĄZKU
INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW BUDOWNICTWA
ODDZIAŁ W RZESZOWIE
Lidia Buda-Ozóg
LIDIA BUDA-OZÓG

X KONFERENCJA
NAUKOWO-TECHNICZNA

KSZTAŁTOWANIE
KONSTRUKCJI
I BUDOWLI

ORGANIZATORZY:

KATEDRA
KONSTRUKCJI
BUDOWLANYCH
POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

4-6 CZERWCA 2025 RZESZÓW

kkib2025.prz.edu.pl